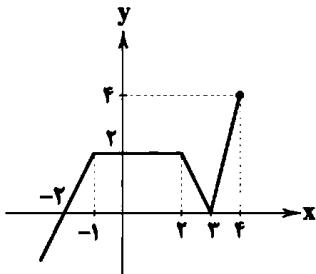

ریاضیات

حسابان (۲)

- ۱- اگر نمودار تابع $y = \frac{f(3-2x)-1}{5}$ به شکل زیر باشد، تابع $y = -2f(2x-1)$ در کدام بازه هم صعودی است و هم نزولی؟

[-4, 5] (۱)

[-1, 5] (۲)

[-4, 7/2] (۳)

[-1, 7/2] (۴)

- ۲- اگر مجموع جواب‌های معادله $2g(-x+2) = 3g(-x+2) + 2f(2x-1) = 0$ باشد در صورتی که این معادله دارای ۵ جواب باشد، مجموع

$$\text{جواب‌های معادله } g(x) = \frac{3}{2}g(-x+2) + \frac{2}{3}f(2x-1) \text{ کدام است؟}$$

۵ (۴)

۲۵/۳ (۳)

۱۰/۳ (۲)

۲۰/۳ (۱)

- ۳- اگر تابع $f(x)$ اکیداً نزولی با دامنه \mathbb{R} و $f(-1) = 0$ باشد، دامنه تابع $g(x) = \sqrt{\frac{(x^2-x)f(-x+2)}{f(x+2)}}$ شامل چند عدد صحیح است؟

۴) بی‌شمار

۶ (۳)

۴ (۲)

۱ (۱)

- ۴- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} (2a-4)x^3 - 2 & x \leq 1 \\ ax^3 - 2x + 2 & x > 1 \end{cases}$ اکیداً صعودی باشد، اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد صحیح قابل قبول برای a کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

- ۵- اگر $Q(x)$ خارج قسمت تقسیم $x^3 + 2x^2 + 3x + 1$ بر $x+1$ باشد، باقی‌مانده تقسیم $Q(x)$ ها بر $x^3 + 1$ کدام است؟

-۱۲ (۴)

۱۲ (۳)

-۶ (۲)

۶ (۱)

- ۶- اگر $f(x)$ چندجمله‌ای درجه ۴ باشد، در صورتی که $f(x) = (x+2)f(x+1) = (x-2)f(x+1) = 720$ صدق کند، باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^3 - 3x^2 + 3x - 1$ کدام است؟

-۶ (۴)

۶ (۳)

-۸ (۲)

X+2 (۱)

- ۷- اگر دوره تناوب تابع $g(x) = \frac{3}{\tan kx + \cot kx}$ با هم برابر باشند، حاصل ضرب مقادیر قابل قبول برای k کدام است؟

-۲۵ (۴)

-۱۶ (۳)

-۹ (۲)

-۴ (۱)

- ۸- اگر تابع $f(x) = -2\tan(3x - \frac{\pi}{6})$ در بازه $(-\frac{7\pi}{9}, 2m\pi)$ اکیداً نزولی باشد، حداقل مقدار m کدام است؟

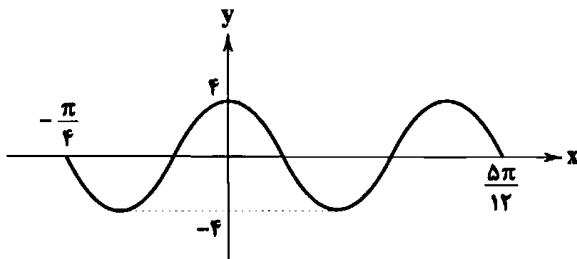
-۱/۶ (۴)

-۵/۶ (۳)

-۲/۹ (۲)

-۱/۹ (۱)

۹- شکل زیر قسمتی از تابع $f(x) = \frac{a\sin(bx - \frac{\pi}{4}) - a\cos(bx - \frac{\pi}{4})}{\sqrt{2}} + c$ کدام می‌تواند باشد؟

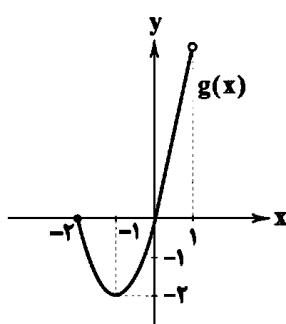
۴ (۱)

۱۰ (۲)

-۴ (۳)

-۱۰ (۴)

۱۰- توابع $f(x)$ و $g(x)$ متناوب با دوره تناوب $T=3$ می‌باشند که در بازه $[-2, 1]$ مقادیر خروجی تابع $f(x)$ از ضابطه $|x|$ و $f(x)=x[x]+|x|$ در این بازه تابع $g(x)$ قسمتی از یک سهمی به شکل زیر است. مقدار $f(-2/5) + g(21/5)$ کدام است؟

(۱) صفر

۱/۵ (۲)

۲/۵ (۳)

۳/۵ (۴)

ریاضیات گستاخ

۱۱- اگر n یک عدد ۲ رقمی باشد، عدد $A = 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3$ با چه احتمالی زوج است؟

۲۲ (۴)

۲۴ (۳)

۲۳ (۲)

۱/۲ (۱)

۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر مثال نقض مناسبی برای عبارت «اگر x عددی گنگ باشد آن‌گاه $13 - 24x^3 + 48x + 13$ نیز همواره عددی گنگ است» خواهد بود؟

 $4\sqrt[3]{5} + 2$ (۴) $5\sqrt{2} - 2$ (۳) $4\sqrt[3]{5} + 2$ (۲) $5\sqrt{2} - 2$ (۱)

۱۳- چند زوج مرتب (y, x) از اعداد طبیعی وجود دارد که $\frac{3}{x} - \frac{12}{xy} = 2$ باشد؟

۳۲ (۴)

۱۶ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۴- به ازای چند عدد دورقمی طبیعی مانند a رابطه $17|3a+1$ برقرار است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۱۵- اگر برای دو عدد طبیعی a و b داشته باشیم $a+b = \sqrt{12+\sqrt{[a, b]}} + \sqrt{12-\sqrt{[a, b]}}$ حاصل $a+b$ کدام است؟ (a و b بر هم بخش پذیر نیستند).

۷۲ (۴)

۶۶ (۳)

۴۸ (۲)

۴۲ (۱)

۱۶- اگر $b^2 - 1 \cdot b + 1 = ab$ آن‌گاه $[a, ab]$ کدام است؟

 $ab^2 | a |$ (۴) $5|ab|$ (۳) $|ab|$ (۲) $2|ab|$ (۱)

۴ ریاضیات

سوال دوازدهم ریاضی

حل ویدئویی سوالات این فقره را در
وبایت DriQ.com مشاهده کنید.

- اگر p یک عدد اول باشد و داشته باشیم $p|17^{p-1} + 2^9$, چند مقدار متفاوت برای عدد p وجود دارد؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- باقی‌مانده تقسیم $7^{52!} + 8^{52!}$ بر عدد ۵۶ کدام است؟

۷ (۴)

۵ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

- دو عدد ۱۳۵ و ۲۷۹ در پیمانه m همنهشت هستند. m چند مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد؟ ($m > 1$)

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

- باقی‌مانده تقسیم $3x^7 + 5x^5 + 15$ بر عدد ۱۷ برابر ۶ است. مجموع ارقام بزرگ‌ترین عدد ۲ رقمی x کدام است؟

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

هندسه (۲)

- ۲۱ در دو ماتریس $AB = B \cdot A$. اگر A ماتریس اسکالر شود، حاصل $x+y+z$ کدام است؟

-۶ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

- ۲۲ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ باشد، در این صورت مجموع درایه‌های A^{100} کدام است؟

-۲ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۲۳ مجموع معکوس مربعات ریشه‌های معادله $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = 0$ کدام است؟

 $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{5}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۱)

- ۲۴ اگر $X^T = 3A - 4I$ و $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$ ، مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس X^T کدام است؟

۱۱۶ (۴)

۱۱۴ (۳)

۱۱۰ (۲)

۱۰۸ (۱)

- ۲۵ اگر $f(\alpha) = \begin{vmatrix} 1 & \cos^2 \alpha - 1 & \tan \alpha \\ 1 & 0 & 0 \\ 1 & \cot \alpha & -2 \end{vmatrix}$ ، حاصل $f\left(\frac{\pi}{12}\right)$ کدام است؟

 $\sqrt{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

- ۲۶ اگر $A = \begin{bmatrix} |A| & 0 & 1 \\ 1 & |A| & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، مجموع مقادیر ممکن برای $\frac{1}{2}|2(A^{-1})^3|$ کدام است؟

۴/۷۵ (۴)

۴/۵ (۳)

۴/۲۵ (۲)

۴ (۱)

 محل انجام محاسبات

-۲/۲(۴)

-۲/۱(۳)

۲/۲(۲)

۲/۱(۱)

۱۴(۴)

۱۱(۳)

۱۰(۲)

۱۲(۱)

$$\text{اگر } A^T = \alpha A + \beta I \text{ و } A^{-1} = \begin{bmatrix} i & j \\ j & i \end{bmatrix} \text{ کدام است؟}$$

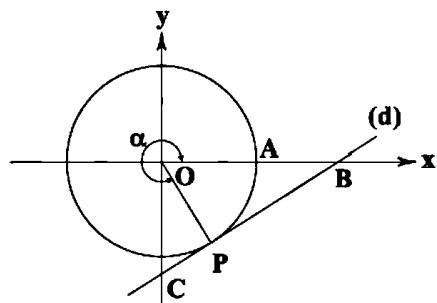
 $\frac{1}{3}(4)$ $-\frac{1}{9}(3)$ $\frac{1}{9}(2)$

(۱) صفر

$$\text{اگر دستگاه } \begin{cases} 2x+my=m-4 \\ ((3m+1)x+y=3m-4 \end{cases} \text{ کدام است؟}$$

 $\frac{2}{3}(4)$ $\frac{1}{3}(3)$ $\frac{2}{9}(2)$ $\frac{1}{9}(1)$

ریاضی (۱)

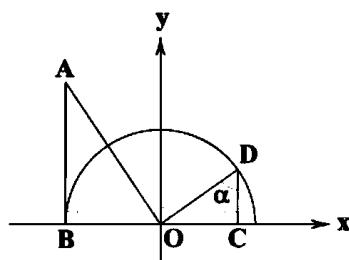
-۲۱ اگر $(\alpha \in (15^\circ, 30^\circ))$: $\tan 3\alpha = z$, $\cos 3\alpha = y$, $\sin 3\alpha = x$, باشد، آن‌گاه: $y < z < x(4)$ $y < x < z(3)$ $x < z < y(2)$ $x < y < z(1)$ -۲۲ اگر در شکل زیر خط (d) در نقطه P بر دایره مثلثاتی معاس بوده و زاویه $AOP = \alpha$ باشد، آن‌گاه طول پاره خط CP برابر است با:

$-\tan \alpha(1)$

$-\cot \alpha(2)$

$\frac{1}{r}(\cos \alpha - \tan \alpha)(3)$

$\frac{1}{r}(\sin \alpha + \cos \alpha)(4)$

-۲۳ در شکل زیر شعاع نیم‌دایره برابر یک واحد است اگر $O\hat{D}C = \alpha$ آن‌گاه نسبت مساحت مثلث OAB به مساحت مثلث OCD برابر است با:

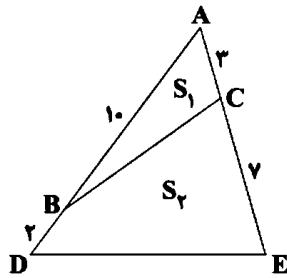
$\tan^r \alpha(1)$

$\cot^r \alpha(2)$

$\frac{1}{\sin^r \alpha}(3)$

$\frac{1}{\cos^r \alpha}(4)$

-۲۴- با توجه به شکل زیر اگر مساحت مثلث ABC برابر S_1 و مساحت چهارضلعی BCED برابر S_2 باشد، آن‌گاه $\frac{S_1}{S_2}$ برابر است با:

۱(۱)

۲(۲)

۳(۳)

۴(۴)

-۲۵- اگر x زاویه‌ای حاده و آن‌گاه $\frac{1+\tan x}{\cot x} \times \frac{\sin x - \cos x}{\sin x}$ برابر است با:

۱(۴)

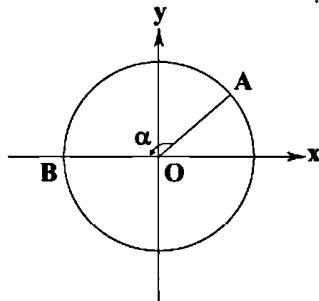
۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

حسابان (۱)

-۲۶- اگر نقطه $A(\frac{2}{\sqrt{13}}, k)$ روی دایره مثلثاتی و اندازه زاویه $\angle AOB$ برابر α باشد، آن‌گاه $\sin 2\alpha$ برابر است با:

۱(۱)

۲(۲)

۳(۳)

۴(۴)

-۲۷- اگر $c = \tan 23^\circ$ و $b = \tan 105^\circ$ آن‌گاه $a = \sin 160^\circ$ است:

۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

-۲۸- اگر $\cos 36^\circ = a$ آن‌گاه حاصل کدام است؟

$$\frac{\sin^2 18^\circ + \cos^2 18^\circ - \cos^2 144^\circ}{\tan 24^\circ \times \cot 24^\circ + \cos 216^\circ}$$

۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

-۲۹- اگر $\tan(7x+5y+2z) = 3$ و $\tan y = 3$ آن‌گاه $\tan x = 2$ ، $4x+3y+z=180^\circ$ است:

۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

-۳۰- اگر $\tan x = -2$ آن‌گاه حاصل $\frac{\sin(x-\frac{\pi}{4})}{\sin(x+\frac{\pi}{4})}$ برابر است با:

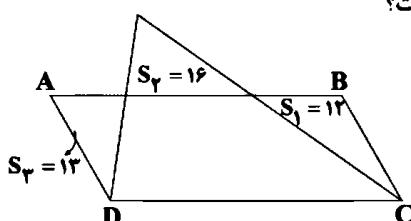
۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

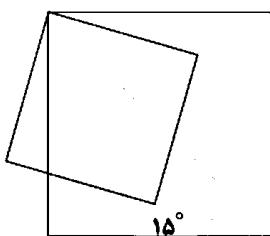
۴(۱)

 محل انجام محاسبات

هندسه (۱)

- ۴۱ - در شکل زیر، با توجه به مساحت‌های داده شده، مساحت متوازی‌الاضلاع ABCD چقدر است؟

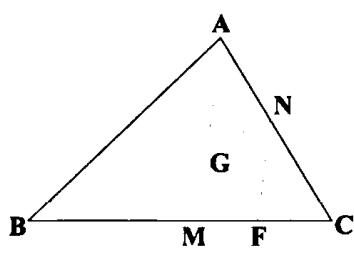
- ۱۱۶ (۱)
۱۰۴ (۲)
۸۶ (۳)
۹۰ (۴)

- ۴۲ - در شکل زیر، نسبت مساحت دو مربع چقدر است؟

- $\frac{3}{4}$ (۱)
 $\frac{1}{2}$ (۲)
 $\frac{3}{8}$ (۳)
 $\frac{5}{12}$ (۴)

- ۴۳ - در شکل زیر، نقطه G مرکز ثقل مثلث ABC است. مساحت مثلث AGB چه کسری از مساحت ذوزنقه MGNF است؟

- $\frac{5}{3}$ (۱)
 $\frac{1}{5}$ (۲)
 $\frac{4}{3}$ (۳)
 $\frac{9}{5}$ (۴)

- ۴۴ - نقطه M درون مثلث متساوی‌الاضلاع به مساحت $12\sqrt{3}$ قرار دارد. اگر فاصله M تا اضلاع AB و AC به ترتیب برابر ۱ و ۲ باشد، آن‌گاه فاصله M تا ضلع BC چقدر است؟

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

- ۴۵ - مساحت یک ۵ ضلعی شبکه‌ای برابر ۵ است. مجموع مقادیر ممکن برای تعداد نقاط درونی آن چقدر است؟
(۴) نادرستی فرض

- ۶ (۲) ۱۰ (۳) ۲ (۱)

آمار و احتمال

- ۴۶ - با حروف کلمه Roshana چند جایگشت سه حرفی می‌توان ساخت؟

- ۱۶۵ (۴) ۱۵۰ (۳) ۱۳۵ (۲) ۱۲۰ (۱)

- ۴۷ - با ارقام ۸, ۷, ۶, ۵, ۴, ۳, ۲, ۱ چند عدد ۵ رقمی می‌توان نوشت که دقیقاً سه رقم فرد داشته باشد؟

- ۵^۳ × ۲^۱ (۴) ۴^۳ × ۵^۲ (۳) ۵ × ۲^۱ (۲) ۴^۲ × ۵^۳ (۱)

- ۴۸ - با حروف عبارت «تقریر حقیقت و تقلیل مراتت» اگر تعداد جایگشت‌هایی که با «مراتت» آغاز و به «حقیقت» پایان می‌یابد برابر $\frac{n!}{m^p}$ باشد، حاصل $m+n+p$ کدام است؟

- ۱۹ (۴) ۱۸ (۳) ۱۷ (۲) ۱۶ (۱)

محل انجام محاسبات

۴۹- با حروف کلمه «دوریجان» اگر تعداد جایگشت‌های ۷ حرفی که حروف پشت سر هم تکراری نباشد به صورت $D^i R^j O^k$ باشد، O کدام است؟ (R ، D و O اعداد اول متمایزند).

(۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۱۶

۵۰- با حروف کلمه «بیدآباد» چند کلمه ۷ حرفی داریم که حروف نقطه‌دار و بی‌نقطه یک در میان باشند؟

(۱) ۱۴۴ (۲) ۷۲ (۳) ۲۶ (۴) ۱۸

۵۱- اگر تعداد زیرمجموعه $2k$ عضوی از یک مجموعه \mathbb{B} عضو شامل عضو خاص a برابر تعداد زیرمجموعه‌های 3^{k+3} عضوی از همان مجموعه و فاقد عضو خاص b باشد، تعداد زیرمجموعه‌های $3^{k+3} - 3^k$ عضوی این مجموعه کدام می‌تواند باشد؟

(۱) ۱۱ (۲) ۱۵ (۳) ۲۱ (۴) ۲۸

۵۲- از ۳ منطقه A ، B و C به ترتیب ۱۰، ۱۰ و ۵ نفر جهت مسابقات ریاضی شرکت کرده‌اند، به چند طریق می‌توان ۲ نفر انتخاب کرد که هم منطقه‌ای نباشند؟

(۱) ۱۵۰ (۲) ۲۰۰ (۳) ۲۵۰ (۴) ۳۰۰

۵۳- اگر از هر کدام از مناطق ۱ تا ۵، ۵ نفر برای مسابقه اعلام آمادگی کرده باشند و بخواهیم تیمی متشکل از ۵ نفر از سه منطقه تشکیل دهیم، به چند طریق این کار میسر است؟

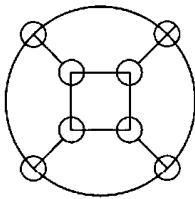
(۱) ۷۵۰۰ (۲) ۱۵۰۰۰ (۳) ۲۰۰۰۰ (۴) ۲۲۵۰۰

۵۴- ۷ نفر به چند طریق می‌توانند دور میز گردی به شکل زیر قرار گیرند؟

(۱) ۱۰۰۸۰ (۲) ۲۵۲۰ (۳) ۷۲۰ (۴) ۴۸۰

۵۵- با حروف «سوسنگرد» چند کلمه ۷ حرفی می‌توان ساخت که حرف «و» بین دو حرف «س» باشد؟

$\frac{7 \times 6!}{2}$ (۱) $7 \times 6!$ (۲) $\frac{7 \times 5!}{2}$ (۳) $7 \times 5!$ (۴)

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۵ مهر ۱۴۰۲

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

سوالات آزمون دفترچه شماره (۲)

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوال: ۶۰ دقیقه

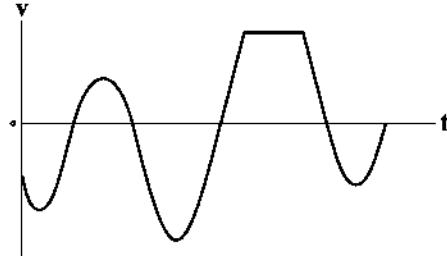
عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال	مدت پاسخگویی	
۱	فیزیک ۳	۲۵	اجباری	۵۶	۸۰	۴۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۸۱	۹۰	
		۱۰	اجباری	۹۱	۱۰۰	
۲	شیمی ۲	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	اجباری	۱۲۶	۱۳۵	

فیزیک

-۵۶- نمودار سرعت - زمان یک متوجه که بر روی محور x حرکت می‌کند، به صورت شکل زیر است. در طول آین حركة، جهت بردار شتاب متوجه و جهت حرکت متوجه به ترتیب از راست به چپ چند بار تغییر کرده‌اند؟

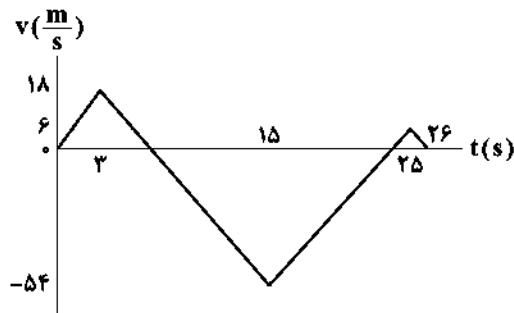
۵-۵ (۱)

۴-۵ (۲)

۵-۴ (۳)

۴-۴ (۴)

-۵۷- نمودار سرعت - زمان یک متوجه که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت متوسط متوجه در کل مسیر حرکت تقریباً چند واحد SI است؟

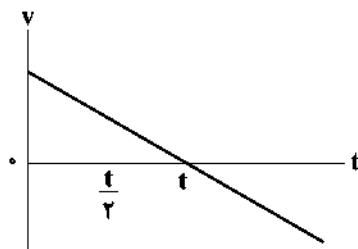
-۱۶/۴ (۱)

-۲۴/۶ (۲)

۱۶/۴ (۳)

۲۴/۶ (۴)

-۵۸- نمودار سرعت - زمان یک متوجه که روی محور x در حال حرکت است، مطابق شکل زیر است. کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) در بازه زمانی صفر تا t ، بزرگی سرعت متوسط متوجه، کوچکتر از سرعت اولیه آن است.

(۲) در لحظه t ، جهت سرعت متوجه تغییر می‌کند و جهت شتاب متوجه ثابت می‌ماند.

(۳) شتاب متوجه همواره منفی است.

(۴) در لحظه t ، جهت بردار مکان متوجه عوض شده است.

-۵۹- متوجهی از مسیر خود را با سرعت ثابت $\frac{m}{s}$ و باقی مسیر را با شتاب ثابت و به صورت گندشونده طی می‌کند و در نهایت متوقف می‌شود. سرعت متوسط متوجه در کل مسیر تقریباً چند واحد SI است؟

۹/۵ (۴)

۴/۲۵ (۳)

۷/۳ (۲)

۳/۶۵ (۱)

-۶۰- یک خودرو و یک موتورسیکلت به ترتیب با تندی‌های ثابت $14\frac{km}{h}$ و $82\frac{km}{h}$ در حال حرکت هستند. اگر در ابتدا فاصله آن‌ها از

یکدیگر برابر با 315m بوده و از حال سکون حرکت کرده باشند و موتورسیکلت از مکان $x = 3300$ بر حسب متر و در خلاف جهت محور x شروع به حرکت کرده باشد، در چه مکانی بر حسب متر دو متوجه به یکدیگر خواهند رسید؟

۱۰۲۵ (۴)

۲۲۶۵ (۳)

۲۱۵۰ (۲)

۱۰۷۵ (۱)

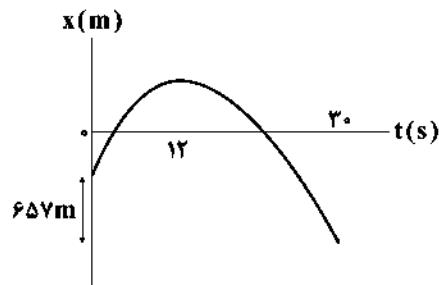
فیزیک ۳

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

سوال دوازدهم ریاضی

- ۶۱- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی $t = 7s$

تا $t = 25s$ چند واحد SI است؟

-۲۹/۲ (۱)

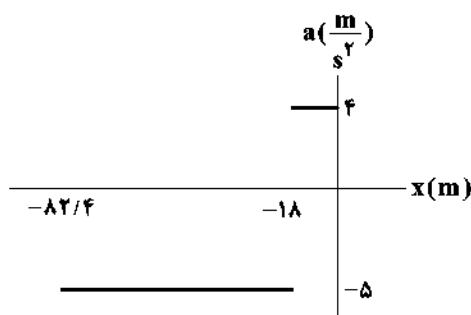
۲۹/۲ (۲)

-۶ (۳)

+۶ (۴)

- ۶۲- نمودار شتاب - مکان کامیونی که در راستای محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. در مبدأ زمان، متحرک با سرعت $\frac{m}{s} - 20$ از مبدأ

مکان عبور می‌کند. تندی متوسط این متحرک در بازه زمانی که حرکت آن تندشونده است، چند واحد SI می‌باشد؟

۱۶ (۱)

۲۳ (۲)

۳۶ (۳)

۴۶ (۴)

- ۶۳- معادله مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $x(t) = -3t^2 + \alpha t + 20$ می‌باشد. سرعت متوسط متحرک

در Δt نایه اول حرکتش، در جهت محور x است. محدوده α در SI در کدام است؟

$\alpha < 15$ (۴)

$\alpha < 20$ (۳)

$\alpha > 15$ (۲)

$\alpha > 20$ (۱)

- ۶۴- متحرکی از حال سکون با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ روی خط راست، شروع به حرکت می‌کند. بزرگی بردار مکان این متحرک در پایان ثانیه پنجم

حرکت نسبت به بزرگی بردار مکان این متحرک در ابتدای ثانیه پنجم حرکت، $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود و متحرک در بازه زمانی مذکور، از مبدأ مکان

عبور کرده است. تندی متحرک در لحظه عبور از مکان $x = 38/4 m$ چند واحد SI می‌باشد؟

۲۴ (۴)

۸ (۳)

۱۸ (۲)

۱۲ (۱)

- ۶۵- گلوله توپری را در شرایط خلا از بالای یک برج مسکونی به ارتفاع H رها می‌کنیم. تندی گلوله در ارتفاع 45 متری از سطح زمین، $\frac{1}{4}$ برابر

تندی بیشینه گلوله است. ارتفاع برج چند متر می‌باشد؟

۱۴۴ (۴)

۹۰ (۳)

۶۹ (۲)

۴۸ (۱)

- ۶۶- گلوله‌ای به جرم $2 kg$ را در شرایط خلا از بالای یک برج به ارتفاع H رها می‌کنیم و گلوله پس از t ثانیه به سطح زمین برخورد می‌کند. اگر کار

کل انجام شده بر روی گلوله از لحظه‌ای که رها می‌شود تا سه ثانیه پیش از برخورد با سطح زمین برابر $J = 1600$ باشد، کل زمان سقوط (t) و

ارتفاع برج (h) بر حسب SI به ترتیب از راست به چیز در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۳۱۰ (۴)

۲۴۵ (۳)

۱۷۰ (۲)

۱۲۵ (۱)

محل انجام محاسبات

۶۷- مطابق شکل زیر، گلوله از سطح زمین پرتاب می‌شود. در بالاترین نقطه مسیر حرکتش، بزرگی شتاب گلوله برابر با $\frac{12}{5} g$ و بزرگی نیروی مقاومت هوا وارد بر آن $6 N$ می‌شود. جرم گلوله چند گرم است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

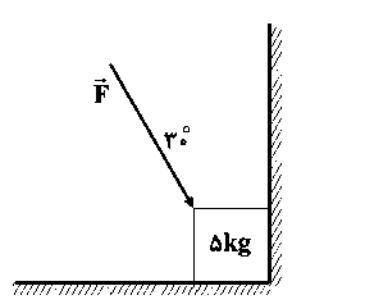
$$800 \quad (2)$$

$$80 \quad (4)$$

$$125 \quad (1)$$

$$1250 \quad (3)$$

۶۸- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم ۵ کیلوگرم توسط نیروی \vec{F} به بزرگی $200 N$ بین دیوار عمودی و زمین ثابت نگه داشته شده است. بزرگی نیروی عمودی سطح از طرف زمین چند برابر بزرگی نیروی عمودی سطح از طرف دیوار است؟ (دیوار عمودی و زمین بدون اصطکاک در نظر

$$\text{گرفته شوند و } g = 10 \frac{N}{kg}$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

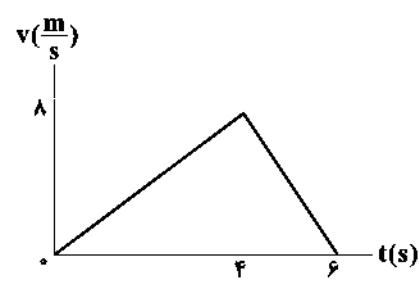
$$\frac{11}{5} \quad (2)$$

$$\frac{4}{5} \quad (3)$$

$$1 \quad (4)$$

۶۹- وزنهای توسط یک نیروسنجه از سقف یک آسانسور آویزان است و نمودار سرعت - زمان آسانسور در طی یک حرکت رو به بالا مطابق شکل

زیر است. اگر در ۴ ثانیه اول، نیروسنجه عدد F_1 و در دو ثانیه سوم نیروسنجه عدد F_2 را نشان دهد، نسبت $\frac{F_2}{F_1}$ در کدام گزینه به درستی

$$(g = 10 \frac{N}{kg}) \text{ آمده است؟}$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$1(2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

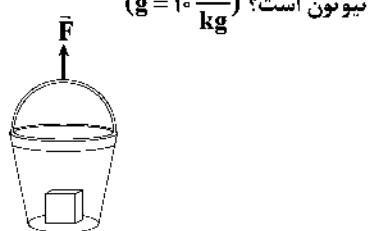
$$\frac{7}{5} \quad (4)$$

۷۰- چتربازی با تندی حدی $\frac{m}{s} 4$ و جسمی بدون سرعت اولیه از ارتفاع 20 متری سطح زمین در یک لحظه سقوط می‌کنند. اگر مقاومت هوا در برابر حرکت جسم ناچیز باشد، چند ثانیه پس از برخورد جسم با زمین، چترباز به زمین می‌رسد؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

$$(1) 4 \quad (2) 3 \quad (3) 2 \quad (4) 5$$

۷۱- در شکل زیر، درون سطلی به جرم $1/5 kg$ ، وزنهای به جرم $1/10 kg$ گذاشته شده و با نیروی قائم و ثابت \vec{F} به سمت بالا حرکت داده می‌شود.

اگر اندازه نیرویی که از سوی وزنه به کف سطل وارد می‌شود، برابر $12 N$ باشد، اندازه نیروی \vec{F} چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

$$10 \quad (1)$$

$$20 \quad (2)$$

$$30 \quad (3)$$

$$40 \quad (4)$$

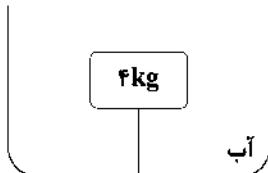
فیزیک ۵

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

سوال دوازدهم ریاضی

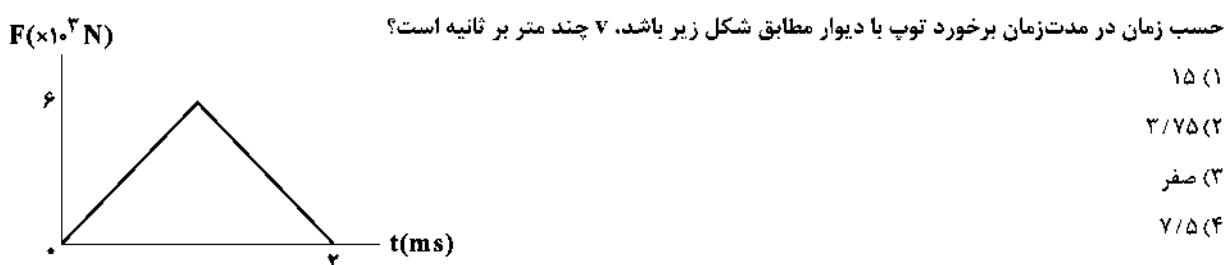
۷۲- مطابق شکل زیر، به کمک یک ریسمان، جسمی به جرم 4 kg را در ظرف آب ثابت نگه داشته‌ایم و بزرگی نیروی کشش ریسمان برابر 8 N است. اگر

ناگهان ریسمان قطع شود، جسم با شتاب چند متر بر می‌گذور ثانیه به حرکت در می‌آید؟ ($\frac{\text{N}}{\text{kg}} = 10\text{ g}$ و از جرم ریسمان صرف نظر کنید.)

- (۱) ۲
(۲) ۴
(۳) صفر
(۴) ۱

۷۳- توبی به جرم 800 g با تندی 7 m/s به دیوار قائمی برخورد کرده و با همان تندی باز می‌گردد. اگر نمودار بزرگی نیروی خالص وارد بر توب بر

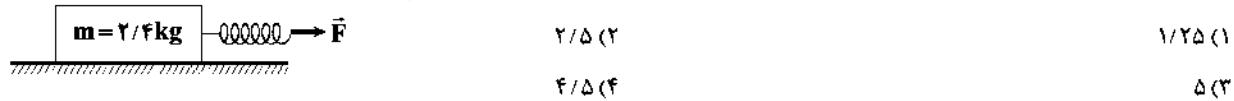

۷۴- مطابق شکل زیر، جسمی را به وسیله فنری از سقف آویخته‌ایم. کدام گزینه نادرست است؟

-
- (۱) واکنش نیروی فنر، نیرویی است که از طرف جسم به فنر وارد می‌شود.
(۲) واکنش نیروی وزن، نیرویی است که از طرف جسم به زمین وارد می‌شود.
(۳) نیروی فنر و وزن، کنیش و واکنش هستند.
(۴) هیچ کدام

۷۵- مطابق شکل زیر، به وسیله یک فنر با جرم ناچیز و ثابت $\frac{\text{N}}{\text{m}} = 400$ جعبه را با سرعت ثابت روی سطح افقی می‌کشیم. اگر بزرگی نیرویی که از

طرف سطح به جسم وارد می‌شود 26 N باشد. تغییر طول فنر چند سانتی‌متر خواهد بود؟ ($\text{g} = 10\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

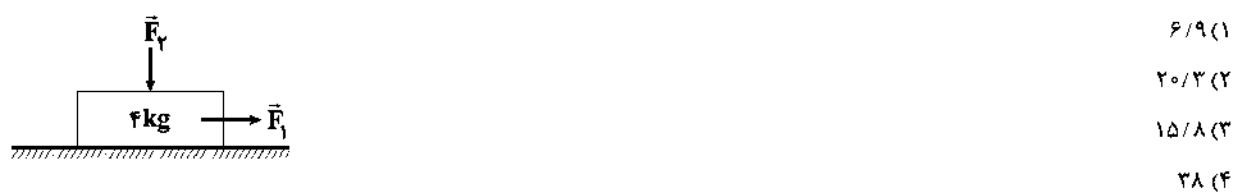

۷۶- جعبه‌ای به جرم 3 kg با سرعت اولیه 7 m/s روی سطح افقی دارای اصطکاک به حرکت درآمده و پس از طی مسافت d متوقف می‌شود. اگر 5 kg وزنه داخل جعبه قرار دهیم و بر روی همان سطح با سرعت اولیه 3 m/s به حرکت درآوریم، پس از طی چه مسافتی بر حسب d متوقف می‌شود؟

$$9d (4) \quad \frac{3d}{5} (3) \quad 4d (2) \quad \frac{8d}{5} (1)$$

۷۷- مطابق شکل زیر، دو نیروی عمود بر هم متغیر با زمان $t = 4t - 16$ در SI از لحظه $t = 0$ به جعبه ساکنی به جرم 4 kg که روی

سطح افقی قرار دارد به صورت هم‌زمان وارد می‌شوند. در لحظه $t = 12\text{ s}$ سرعت جعبه چند متر بر ثانیه است؟ ($\mu_k = 0/4$, $\mu_s = 0/5$, $\text{g} = 10\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

محل انجام محاسبات

- ۷۸- نیروی $\bar{F} = 4x\bar{i} + 4x\bar{j}$ (در SI) به جسمی به جرم 3 kg وارد می شود. اگر ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح برابر $5/6$ باشد، مقدار \bar{x}

$$(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

(۱) حداقل 3 نیوتون
(۲) حداقل $5/7\text{ نیوتون}$

(۳) حداقل 6 نیوتون
(۴) حداقل 3 نیوتون و حداقل $5/7\text{ نیوتون}$

- ۷۹- معادله تکانه - زمان متحركی با جرم 4 kg که روی محور x حرکت می کند در SI به صورت $p = 4t - 6$ می باشد. نوع حرکت متحرك در 2

ثانیه اول حرکتش چگونه و اندازه شتاب متوسط متحرك در 2 ثانیه اول حرکتش چند متر بر محدوده ثانیه است؟

(۱) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده - ۱
(۲) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده - ۴

(۳) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده - ۴
(۴) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده - ۱

- ۸۰- اگر انرژی جنبشی جسمی به جرم $2/5\text{ kg}$ را 19 درصد کاهش دهیم، اندازه تکانه اش 8 واحد SI کاهش می یابد. تکانه اولیه و انرژی جنبشی

این جسم به ترتیب از راست به چپ بر حسب واحد SI در کدام گزینه به درستی آمده اند؟

(۱) $12/8 - 8$
(۲) $1280 - 80$
(۳) $25/6 - 8$
(۴) $2560 - 80$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۱)، شماره ۸۱ تا ۹۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۲)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

فیزیک ۱ (سوالات ۸۱ تا ۹۰)

- ۸۱- مقدار گرمای لازم برای به جوش آوردن مقداری آب با دمای $C = 20^\circ\text{C}$ در سطح دریا برابر با $Q = \frac{3}{4}\text{ می باشد. با فرض ثابت}$

بودن گرمای ویژه آب و صرف نظر کردن از تغییرات آن، اختلاف دمای جوش آب در دو مکان چند درجه سلسیوس است؟

(۱) 10
(۲) 80
(۳) 20
(۴) 60

- ۸۲- چه تعداد از عبارات زیر در خصوص روش های انتقال گرما صحیح نیست؟

الف) انتقال گرما به روش همرفت در جامدات انجام نمی شود.

ب) انتقال گرما از مرکز خورشید به سطح آن و همچنین گرم شدن غضای اتاق به وسیله شوفاز، همرفت طبیعی هستند که از طریق امواج الکترومغناطیس صورت می گیرند.

ج) در روش رسانش، در فلزات تنها ارتعاش اتم ها سبب انتقال گرما می شود.

د) انتقال گرما در خلا، به دو روش تابش و همرفت قابل انجام است.

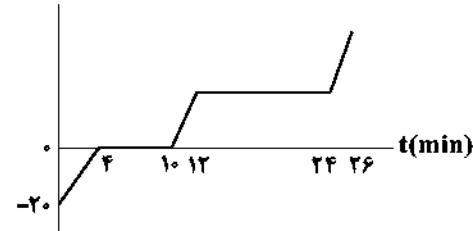
ه) تابش گرمایی در محدوده دمایی کمتر از 773 کلوین، عمدتاً به صورت تابش فروسرخ است.

(۱) 4
(۲) 2
(۳) 3
(۴) 1

- ۸۳- به 10 kg از یک ماده با دمای اولیه $C = 20^\circ\text{C}$ به وسیله یک گرمکن برقی با آهنگ ثابت گرمایی داده می شود. اگر نمودار تغییرات دمای این ماده

بر حسب زمان، مطابق شکل زیر باشد، به ترتیب در کدام بازه های زمانی، ماده در حال ذوب و تبخیر شدن می باشد؟

$\theta(\text{ }^\circ\text{C})$

(۱) ۲ دقیقه دوم - ۲ دقیقه سیزدهم

(۲) ۲ دقیقه اول - ۲ دقیقه ششم

(۳) ۴ دقیقه دوم - ۴ دقیقه چهارم

(۴) ۴ دقیقه دوم - ۵ دقیقه پنجم

محل انجام محاسبات

- ۸۴- در فشار یک اتمسفر، حداقل چند کیلوگرم بخ با دمای صفر درجه سلسیوس لازم است تا دمای $2/5$ کیلوگرم آب با دمای 30°C به 10°C

$$\text{بررسد؟ } \frac{\text{J}}{\text{kg.K}} = 4200 \text{ آب } + L_F = 326 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

 $\frac{3}{2}(4)$ $\frac{9}{5}(3)$ $\frac{5}{8}(2)$ $\frac{5}{9}(1)$

- ۸۵- در فشار یک اتمسفر، ۳ کیلوگرم بخ دورن یک ظرف با مقداری آب در حالت تعادل قرار دارد. اگر توسط یک گرمکن برقی، به این مخلوط 840 kJ گرما

$$\text{بدهیم، حجم مخلوط چند لیتر و چگونه تغییر می‌کند؟ } \rho = \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, L_F = 326 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

$\frac{5}{18}(1)$ - افزایش می‌یابد. $\frac{2}{9}(2)$ - کاهش می‌یابد. $\frac{5}{18}(3)$ - کاهش می‌یابد. $\frac{2}{9}(4)$ - افزایش می‌یابد.

- ۸۶- در یک روز سرد زمستانی، روی سطح آب یک استخر کشاورزی به طول 5 متر و عرض 3 متر، لایه‌ای از بخ به ضخامت 6 سانتی‌متر

تشکیل شده است. اگر این لایه بخ با آهنگ $L = 24 \times 10^6 \text{ جم} / \text{kg}$ دریافت کند، پس از گذشت چند ساعت، کل لایه بخ ذوب خواهد

$$\text{شد؟ } \rho_{\text{بخ}} = 900 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, L_F = 326 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

 $2/5(4)$ $2/15(3)$ $2/95(2)$ $2/75(1)$

- ۸۷- به مایعی با دمای اولیه 16°C ۱۶ جم را در مودار تغییرات دمای مایع بر حسب گرمایی داده شده به آن، مطابق شکل زیر باشد.

$$\text{گرمای نهان تبخیر این مایع چند کیلوژول بر کیلوگرم است؟ } \left(\frac{\text{J}}{\text{kg.K}} = 150 \text{ مایع}\right)$$

 $39(1)$ $39(2)$ $26(3)$ $26(4)$

- ۸۸- در فشار یک اتمسفر، مقدار گرمایی که ۲ کیلوگرم بخار آب 100°C از دست می‌دهد تا به طور کامل به آب 10°C تبدیل شود، تقریباً چند کیلوگرم بخ صفر درجه سلسیوس را کاملاً ذوب می‌کند و آب حاصل از آن را به دمای 5°C می‌رساند؟

$$\text{بررسد؟ } L_F = 240 \frac{\text{kJ}}{\text{kg.K}}, L_V = 2260 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

 $13/29(4)$ $18/78(3)$ $12/52(2)$ $6/26(1)$

- ۸۹- چگالی یک گاز کامل در دمای $80/6$ درجه فارنهایت و فشار ۵ اتمسفر بر حسب واحد SI در کدام گزینه به درستی آمده

$$\text{است؟ } (1) \text{atm} = 1.013 \text{ Pa}, R = 8.314 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}, M_{\text{غاز}} = 32 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

 $\frac{100}{3}(4)$ $\frac{200}{3}(3)$ $\frac{10}{3}(2)$ $\frac{20}{3}(1)$

- ۹۰- دو مخزن در اختیار داریم. در مخزن (۱)، گاز اکسیژن و در مخزن (۲)، گاز نیتروژن موجود است. فشار مخزن (۱)، ۳ برابر فشار مخزن (۲)

است و در مخزن (۱)، 45×10^3 مولکول اکسیژن و در مخزن (۲)، 30×10^3 مولکول نیتروژن موجود است. دمای مخزن (۱)، 113°C و دمای

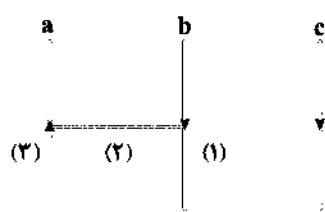
مخزن (۲)، 207°C است. حجم مخزن (۲) چند برابر حجم مخزن (۱) است؟

 $\frac{1}{3}(4)$ $2(3)$ $\frac{1}{6}(2)$ $6(1)$

زوج درس ۲

فیزیک ۲ (سؤالات ۹۱ تا ۱۰۰)

۹۱- مطابق شکل زیر، دو میله حامل جریان با یک طناب نازک به یکدیگر متصل شده‌اند. طناب وصل در آستانه پارگی قرار دارد. قرار دادن میله سوم حامل جریان در کدام ناحیه، احتمال پارگی طناب را افزایش نمی‌دهد؟

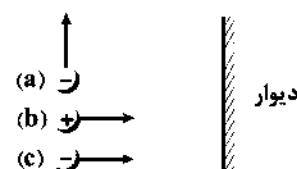

- (۱) (۱)
(۲) (۲)
(۳) (۳)
(۴) (۴) و (۳)

۹۲- دو عقریه مغناطیسی با سرعت‌های مختلف حول آهنربایی در حال چرخش هستند. اگر عقریه مغناطیسی اول در مدت زمان ۱۵ ثانیه، ۳۶° درجه و عقریه مغناطیسی دوم در مدت زمان ۲۵ ثانیه، ۷۲° درجه دوران کند، نسبت تندی حرکت عقریه مغناطیسی دوم به تندی حرکت عقریه مغناطیسی اول چقدر است و بعد از گذشت ۲ دقیقه عقریه سریع تر چند دور کامل حول آهنربایی چرخد؟

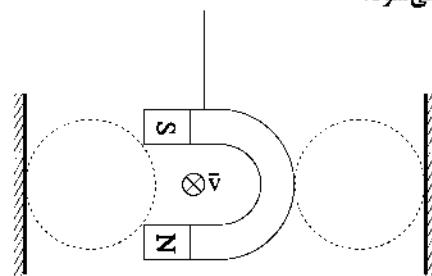
$$5 - ۱/۲(۲) \quad ۴ - ۰/۸۲(۳) \quad ۴ - ۰/۸۲(۴) \quad ۵ - ۱/۲(۱)$$

۹۳- سه ذره باردار را در حضور میدان مغناطیسی و دیواری در سمت راست با سرعت راست با سرعت یکسان شلیک کردیم. کدام ذره در کدام میدان امکان برخورد به بالای ناحیه شلیک شده خود بر روی دیوار را دارد؟

- (۱) ذره a در یک میدان مغناطیسی بروز سو
(۲) ذره b در یک میدان مغناطیسی درون سو
(۳) ذره c در یک میدان مغناطیسی درون سو
(۴) گزینه‌های (۱) و (۳) درست هستند.

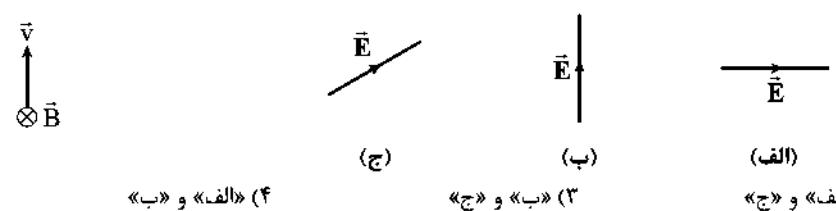
۹۴- یک آهنربای نعلی شکل زیر از یک سیم مسی آویزان است. برای جلوگیری از برخورد به دیوارهای پوسته کروی نرمی در دو طرف آهنربا قرار گرفته است. یک ذره باردار با جرم ناچیز با سرعت \bar{v} در جهت نشان داده شده به داخل آهنربا پرتاب می‌شود و در همین حین در پوسته سمت راست، حفره ایجاد می‌شود. ذره دارای چه باری است و به کدام سمت منحرف می‌شود؟

- (۱) منفی -
(۲) منفی -
(۳) مثبت -
(۴) مثبت -

۹۵- ذرهای با بار مثبت با سرعت $\frac{3}{5} m$ مطابق شکل زیر، عمود بر میدان مغناطیسی \vec{B} به بزرگی $G = 500 G$ شلیک می‌شود. میدان الکتریکی یکنواخت \vec{E} با اندازه $\frac{N}{C}$ را چگونه قرار دهیم تا اندازه برایند دو نیروی وارد بر ذره (F_{eq}) در راستای \vec{x} در بازه $0 \leq F_{eq} \leq F_B$ قرار گیرد؟

$$\text{یکنواخت } \vec{E} \text{ با اندازه } \frac{N}{C} \text{ را چگونه قرار دهیم تا اندازه برایند دو نیروی وارد بر ذره } (F_{eq}) \text{ در راستای } \vec{x} \text{ در بازه } 0 \leq F_{eq} \leq F_B \text{ قرار گیرد؟}$$

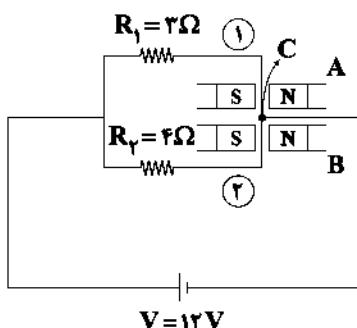

فیزیک ۹

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

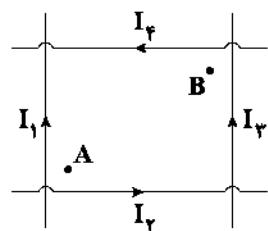
سوال دوازدهم ریاضی

- ۹۶- در مداری مطابق شکل زیر، دو جفت آهنربای قرار دادیم که میدان مغناطیسی یکنواخت بر سیم اعمال می‌کند. اگر عرض جفت قطب‌های آهنربای A برابر با 15 cm و بزرگی میدان حاصل از آن برابر 2 T و همچنین عرض جفت قطب‌های آهنربای B برابر با 10 cm و بزرگی میدان حاصل از آن برابر 2 T باشد، برایند نیروهای وارد بر نقطه C چند نیوتون است؟

- (۱) ۲۴
(۲) ۱۸
(۳) ۱۲
(۴) ۶

- ۹۷- چهار سیم بلند مشابه حامل جریان داریم به گونه‌ای که $I_1 < I_2 < I_3 < I_4$ است. اگر چهار سیم را مطابق شکل زیر در گذار یکدیگر قرار دهیم به گونه‌ای که یکدیگر را قطع نکنند، برایند میدان‌های مغناطیسی حاصل از چهار سیم با حرکت از نقطه A به نقطه B چگونه تغییر می‌کند؟ (سیم‌های موازی در فاصلهٔ خیلی دور از یکدیگر قرار دارند).

- (۱) جهت میدان از درون سو به برون سو تغییر می‌کند.
(۲) جهت میدان از برون سو به درون سو تغییر می‌کند.
(۳) جهت میدان از درون سو به صفر رسیده و دوباره درون سو می‌شود.
(۴) جهت میدان از برون سو به صفر رسیده و دوباره برون سو می‌شود.

- ۹۸- اگر شعاع پیچه را $\frac{1}{3}$ برابر و طول آن را 2 برابر کنیم، بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از آن در مرکز آن چند برابر می‌شود؟

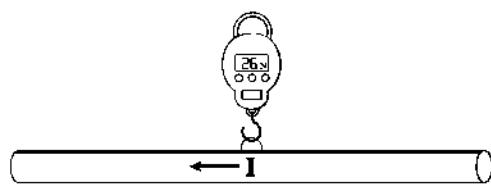
- (۱) $\frac{2}{9}$
(۲) $\frac{1}{18}$
(۳) 18
(۴) $\frac{2}{9}$

- ۹۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف) مواد دارای دوقطبی‌های مغناطیسی ذاتی به سه دستهٔ فرو مغناطیسی، پارامغناطیسی و دیامغناطیسی تقسیم‌بندی می‌شوند.
ب) حوزهٔ مغناطیسی، بخش‌هایی در ابعاد کوچک‌تر از میلی‌متر است که درون آن همه دوقطبی‌ها در یک جهت قرار می‌گیرند.
ج) اورانیم، پلاتین و آلمینیم از جمله مواد پارامغناطیسی هستند.
د) مواد دیامغناطیسی با حضور میدان مغناطیسی خارجی دارای دوقطبی‌های مغناطیسی موقت می‌شوند که هم‌جهت با میدان مغناطیسی خارجی هستند.

- (۱) ۴
(۲) ۳
(۳) ۲
(۴) ۱

- ۱۰۰- برای بدست آوردن درصد خطای اندازه‌گیری یک نیروسنج، نیروسنج را به میله‌ای رساناً به طول 63 cm متصل کردیم و آن را در میدان مغناطیسی یکنواخت $\bar{B} = 1/5\text{ T}$ قرار می‌دهیم. قبل از برقراری جریان، نیروسنج عدد 27 N را نشان می‌دهد. هنگامی که جریان 3 A درون میله برقرار می‌شود، نیروسنج عدد 26 N را نشان می‌دهد، جهت میدان و درصد خطای ترازو (تقریباً در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

- (۱) درون سو - ۲۵
(۲) برون سو - ۶۴
(۳) درون سو - ۲۵
(۴) درون سو - ۶۴

محل انجام محاسبات

شیمی

- ۱۰۱- در فرمول ساختاری پاک‌کننده غیرصابونی A، ۵ پیوند دوگانه و در غرمول شیمیابی آن ۳۳ اتم هیدروژن وجود دارد. نسبت درصد جرمی کربن به درصد جرمی اکسیژن در این پاک‌کننده کدام است؟ $(C=12, O=16: g/mol^{-1})$
- ۵/۵ (۴) ۵ (۳) ۵/۲۵ (۲) ۴/۷۵ (۱)
- ۱۰۲- غلظت یون هیدرونیوم در محلولی از استیک اسید برابر 5×10^{-5} مول بر لیتر است. برای ختنی کردن کامل ۲/۵ لیتر از این محلول به چند میلی‌گرم پتامس نیاز است؟ $(KOH = 56 g/mol^{-1}, K_a = 2 \times 10^{-5})$
- ۱۳۴/۴ (۴) ۲۲/۶ (۳) ۱۳۴۴/۲ (۱) ۲۳۶ (۱)
- ۱۰۳- pH محلول $M = 7/2 \times 10^{-3}$ اسید ضعیف $(HA = 2/6 \times 10^{-4})$. به تقریب کدام است؟ $(\log 2 = 0.3010)$
- ۲/۷۲ (۴) ۲/۸۴ (۳) ۲/۴۴ (۲) ۳/۱۲ (۱)
- ۱۰۴- ۲۵۰ گرم از یک صابون جامد را درون ۲۰ کیلوگرم محلول منیزیم کلرید می‌اندازیم. اگر جرم نمک خوراکی پس از جداسازی و خشک کردن برابر با ۴۶/۸ گرم باشد، غلظت منیزیم کلرید در محلول اولیه چند ppm بوده است؟
- $(C=12, H=1, O=16, Na=23, Mg=24, Cl=35/5:g/mol^{-1})$
- ۱۹۰۰ (۴) ۷۶۰۰ (۳) ۲۸۰۰ (۲) ۱۵۲۰ (۱)
- ۱۰۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر، در ارتباط با اوره و اتیلن گلیکول درست است؟ $(C=12, H=1, O=16, N=14: g/mol^{-1})$
- شمار اتم‌ها در هر گرم اوره بیشتر از شمار اتم‌ها در هر گرم اتیلن گلیکول است.
 - تفاوت فرمول مولکولی اتیلن گلیکول و اتیلن در دو گروه عاملی هیدروکسیل است.
 - گشتاور دوقطبی هر کدام از این دو ترکیب بزرگ‌تر از گشتاور دوقطبی روغن زیتون است.
 - انحلال یذیری اوره در آب، بیشتر از انحلال یذیری اتیلن گلیکول در آب است.
- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)
- ۱۰۶- چند میلی‌لیتر محلول هیدروبیدیک اسید با $pH = ۳/۱$ باید به 600 میلی‌لیتر از محلول همان اسید با $pH = ۴/۷$ اضافه شود تا $pH = ۴/۴$ تغییر کند؟
- ۱۷/۲ (۴) ۱۵/۸ (۳) ۱۲/۵ (۲) ۲۰/۰ (۱)
- ۱۰۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- اگر در محلولی غلظت یون هیدرونیوم 10^{-6} مولار باشد، می‌توان نتیجه گرفت آن محلول ختنی است.
 - با توجه به مفاهیم مدل آرنیوس می‌توان توجیه کرد که نیترو اسید، برخلاف نیتریک اسید، یک اسید ضعیف است.
 - هیدروکسید دومین فلز قلیایی خاکی با این‌که در آب نامحلول است، اما خاصیت بازی دارد.
 - اگر در دمای یکسان، pH محلول HCl با محلول HF برابر باشد، نتیجه می‌شود که رسانایی الکتریکی دو محلول برابر بوده و محلول HF غلیظتر است.
- ۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)
- ۱۰۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- اگر حجم یک باز قوی (یک ظرفیتی یا دو ظرفیتی) با افزودن آب بمعطر، ۱ برابر شود، pH آن یک واحد کاهش می‌یابد.
 - با توجه به قوی نر بودن اسید HCl در مقایسه با فورمیک اسید، محلولی از هیدروکلریک اسید، کوچک‌تر از فورمیک اسید است.
 - در ضد اسیدهای شامل آلومینیم هیدروکسید، به طور معمول از منیزیم هیدروکسید یا جوش‌شیرین نیز استفاده می‌شود.
 - در واکنش محلول غلیظ سدیم هیدروکسید (لوله‌بازکن) و جوهرنمک (هیدروکلریک اسید) یون‌های Na^+ و Cl^- دست‌نخورده باقی می‌مانند.
- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

شیمی ۱۱

سوال دوازدهم ریاضی

حل ویدئویی سوالات این فقره را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

۱۰۹- غلظت هیدروکلریک اسید در اسید معده فردی تقریباً $۳\text{ mol.L}^{-۱}$ است. اگر یک قرص ضد اسید با ۴۰ میلی گرم بوده است؟ (قرص ضد اسید دارای ۲۹% منیزیم هیدروکسید، ۶۳% سدیم هیدروزون کربنات و ۸% سدیم کلرید است). ($\text{Mg}=۲۴, \text{H}=۱, \text{O}=۱۶, \text{C}=۱۲, \text{Na}=۲۲: \text{g.mol}^{-۱}$)

(۱) ۶۰۰ (۲) ۷۲۰ (۳) ۸۴۰ (۴) ۹۶۰

۱۱۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با واکنش میان تیغه روی و محلول مس (II) سولفات درست است؟

• بی‌رنگ شدن محلول، به طور تقریبی زمان پایان واکنش را نشان می‌دهد.

• با فرض این‌که تمام فلز تولیدشده بر سطح تیغه رسوب کند، جرم تیغه به مرور افزایش می‌یابد.

• فراورده‌های واکنش، پایدارتر از واکنش دهنده‌ها هستند.

• می‌توان این واکنش را به گونه‌ای انجام داد تا از الکترون‌های داد و ستد شده برای ایجاد جریان الکتریکی استفاده کرد.

(۱) ۱۱۱ (۲) ۲۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۱- مجموعه‌ای از آزمایش‌های شیمیایی بر روی چهار فلز A, X, D, E و انجام شد و نتایج زیر به دست آمد:

• اگر فلز D به محلول حاوی یون‌های سایر فلزهای فوق اضافه شود، A, X, A و E به صورت اتم‌های فلزی تشکیل می‌شوند.

• اگر تیغه‌ای از جنس فلز A را در محلولی از نیترات فلز E فوار دهیم، به تدریج مخلوط واکنش، گرم‌تر می‌شود.

• با محلول ۵ مولار نیتریک اسید واکنش می‌دهد، در حالی‌که X در چنین واکنشی شرکت نمی‌کند.

در کدام گزینه قدرت کاهنده‌ی چهار فلز به درستی مقایسه شده است؟

E < X < A < D (۱) (۲) D < A < X < E (۳) (۴) D < E < X < A (۲) (۱) E < A < X < D (۱)

۱۱۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• فلز روی در مقایسه با هر کدام از فلزهای مس و طلا، کاهنده‌تر است.

• در واکنش (aq) $\text{Zn(s)} + ۲\text{V}^{۳+}(\text{aq}) \rightarrow \text{Zn}^{۲+}(\text{aq}) + ۲\text{U}^{۲+}(\text{aq})$ یون وانادیم (III) گونه اکسنده است.

• هر کدام از فلزها در واکنش با نافلزها تمایل دارند یک یا چند الکترون خود را به نافلزها داده و اکسایش یابند.

• ماده‌ای که با گرفتن الکترون سبب کاهش گونه دیگر می‌شود، اکسنده نام دارد.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۱۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

• هم طرز کار سلول سوختی و هم تهیه سوخت آن‌ها جزو قلمروهای الکتروشیمی محسوب می‌شوند.

• یکی از ویژگی‌های مهم باتری این است که تمام انرژی شیمیایی مواد موجود در آن، قابل تبدیل به انرژی الکتریکی است.

• با یک تیغه مسی و تیغه‌ای دیگر مانند روی و با مخلوطی شامل آب و یک ماده قطبی مانند آتانول می‌توان نوعی باتری ساخت.

• در الکتروشیمی می‌توان به کمک انرژی شیمیایی، مواد جدید تولید کرد و همزمان اصول شیمی سبز را نیز پیاده کرد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• در گذشته برای عکاسی از سوختن منیزیم به عنوان منبع نور استفاده می‌شد.

• اگر یک فلز با محلول یک اسید واکنش دهد، گاز تولیدشده هیدروژن است.

• در هر کدام از واکنش‌های اکسایش-کاهش، افزون بر دادوستد الکترون، انرژی نیز آزاد می‌شود.

• فلز سدیم همانند فلز منیزیم در اکسیژن می‌سوزد و نور و گرما تولید می‌کند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• فراورده نیم واکشن کاهش مربوط به واکنش فلز روی با گاز اکسیژن، یون $(\text{g})^{-۳}\text{O}^{-}$ است.

• در نیم واکنش‌ها برخلاف واکنش‌ها، الکترون (e^-) یکی از اجزای فرایند است که در معادله نشان داده می‌شود.

• در هر واکنش شیمیایی هنگامی که بار الکتریکی یک گونه (اتم، مولکول یا یون) مثبت‌تر می‌شود، آن‌گونه اکسایش یافته است.

• در هر واکنش اکسایش-کاهش، فرایندهای اکسایش و کاهش به طور همزمان روی می‌دهند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

توجه: داوطلبان گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (شیمی ۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵ و زوج درس ۲ (شیمی ۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

شیمی (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- نمونه‌ای از گلوكز به جرم m گرم اکسایش می‌یابد. اگر افزایش جرم مواد در این واکنش برابر $8/64$ گرم باشد، m کدام است؟
(C=۱۲, H=۱, O=۱۶:g.mol^{-۱})

۹/۹ (۴)

۷/۳ (۳)

۹/۲ (۲)

۸/۱ (۱)

۱۱۷- با توجه به واکنش‌های متوالی زیر می‌توان از سدیم کلرید، ترکیب یونی Na_xBO_y را به دست آورد. به ازای مصرف $35/1$ گرم سدیم کلرید، حداقل چند گرم Na_xBO_y به دست می‌آید؟ (واکنش‌ها موازن نیستند).
(Na=۲۳, Cl=۳۵/۵, B=۱۱, O=۱۶:g.mol^{-۱})

- a) $\text{NaCl} \rightarrow \text{Na} + \text{Cl}_g$
 b) $\text{Na} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{NaOH} + \text{H}_2$
 c) $\text{NaOH} + \text{B}_2\text{O}_3 \rightarrow \text{Na}_x\text{BO}_y + \text{H}_2\text{O}$

۲۵/۶ (۴)

۲۰/۵ (۳)

۳۲ (۲)

۴۰ (۱)

۱۱۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- اگر در شرایطی حجم مولی یک گاز برابر $22/4$ لیتر باشد، لزوماً آن شرایط، استاندارد (STP) نیست.
- اگر در دما و حجم ثابت، فشار گاز A ، دو برابر فشار گاز X باشد، به این معنا است که شمار اتم‌های گاز A دو برابر گاز X است.
- هر مولکول از چربی ذخیره شده در کوهان شتر، شامل ۶ اتم اکسیژن است.
- واکنش میان گازهای N_2 و H_2 که منجر به تولید آمونیاک می‌شود در دما و فشار اتفاق، سرعت کمی دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۹- اگر دو دسی‌لیتر محلول $2M$ سدیم سولفات به چهار دسی‌لیتر محلول $3M$ سدیم فسفات اضافه شود، غلظت نهایی یون سدیم چند مولار خواهد بود؟

۴/۴۴ (۴)

۵/۵۵ (۳)

۶/۶۶ (۲)

۷/۲۲ (۱)

۱۲۰- برای تهیه چهار دسی‌لیتر محلول 3 درصد جرمی کلسیم برمید با چگالی $1/25\text{g.mL}^{-1}$ ، چند میلی‌لیتر از محلول 8 مولار آن را باید با مقدار کافی آب مخلوط کرد؟ (Ca=۴۰, Br=۸۰:g.mol^{-۱})

۱۲۷/۷۵ (۴)

۸۲/۲۵ (۳)

۱۱۷/۲۵ (۲)

۹۲/۷۵ (۱)

۱۲۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- ممکن است در یک محلول، جرم حلal کمتر از جرم حل شونده باشد.
- در شیمی، غلظت مولی (مولار) پرکاربردتر از درصد جرمی است.
- غلظت بسیاری از محلول‌ها در صنعت، پزشکی، داروسازی، کشاورزی و زندگی روزانه با درصد جرمی بیان می‌شود.
- محلولی با غلظت 2000ppm معادل 2% درصد جرمی است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۲- چند گرم آب خالص را باید به 490 گرم محلول 2 درصد جرمی کلسیم کربنات اضافه کنیم تا غلظت یون کلسیم به 2000ppm برسد؟
(Ca=۴۰, C=۱۲, O=۱۶:g.mol^{-۱})

۲۲۰۵ (۴)

۱۹۶۰ (۳)

۱۴۷۰ (۲)

۲۴۵۰ (۱)

شیمی ۱۳

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

سوال دوازدهم ریاضی

۱۲۳- دو دسی لیتر محلول $15/6$ درصد جرمی باریم کلرید با چگالی $1/2\text{g.mL}^{-1}$ با چند کیلوگرم محلول 426ppm سدیم سولفات به طور کامل

$$(\text{Ba} = 137, \text{Cl} = 35/5, \text{Na} = 22, \text{S} = 32, \text{O} = 16:\text{g.mol}^{-1})$$

۱۲۰ (۴)

۹۰ (۳)

۳۰ (۲)

۶۰ (۱)

۱۲۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

• برای حذف و جداسازی یون‌های کلسیم موجود در یک محلول می‌توان از یون‌های فسفات استفاده کرد.

• در هر کدام از یون‌های چنداتومی، حداقل یک پیوند کووالانسی وجود دارد، اما شماری از این یون‌ها فقط از یک عنصر تشکیل شده‌اند.

• گلوكومتر، میلی‌گرم گلوكز را در هر لیتر از خون نشان می‌دهد.

• برای تهییه منیزیم از آب دریا، یون‌های Mg^{2+} را به یک ماده جامد و نامحلول (رسوب) تبدیل کرده و سپس جریان برق را از رسوب تولیدشده عبور می‌دهند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۵- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آنیون‌ها در آلومینیم فسفات بزرگ‌تر از همین نسبت در اسکاندیم سولفات است.

(۲) مجموع شمار اتم‌ها در یک مول آمونیوم نیترات، بیشتر از مجموع شمار اتم‌ها در یک مول منیزیم سولفات است.

(۳) نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرها در آمونیم سولفید دو برابر همین نسبت در سدیم هیدروژن کربنات است.

(۴) در هر واحد فرمولی از سدیم نیترات، یک پیوند یونی و سه پیوند کووالانسی (شامل دو پیوند یگانه و یک پیوند دوگانه) وجود دارد.

زوج درس ۲

سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵

۱۲۶- ۱۲ مول گاز آمونیاک را وارد ظرفی سریسته به حجم ۵ لیتر می‌کنیم تا در شرایط مناسب به گازهای هیدروژن و نیتروژن تجزیه شود. اگر در دمای ثابت، پس از گذشت 45 دقیقه از آغاز واکنش، فشار گازهای درون ظرف، $10/1$ بیشتر از آغاز واکنش باشد، سرعت متوسط تولید گاز هیدروژن چند مول بر لیتر بر ساعت است؟

۰/۹۶ (۴)

۰/۲۲ (۳)

۰/۳۶ (۲)

۰/۴۸ (۱)

۱۲۷- یک تیغه آلومینیمی به جرم 120 گرم را وارد ظرفی شامل محلول مولار مس (II) سولفات می‌کنیم. اگر پس از 90 دقیقه، جرم تیغه 25% افزایش پیدا کند، سرعت متوسط تولید فلز مس چند مول بر ساعت بوده است؟ (75 درصد از مس تولیدشده بر سطح تیغه آلومینیمی رسوب می‌کند). ($\text{Al} = 27, \text{Cu} = 64:\text{g.mol}^{-1}$)

۰/۵۰ (۴)

۰/۷۵ (۳)

۰/۶۷ (۲)

۰/۸۰ (۱)

۱۲۸- داده‌های جدول زیر، مربوط به دو ماده از اجزای واکنش سوختن کربن دی‌سولفید است. اگر سرعت متوسط واکنش در 5 ثانیه دوم واکنش،

$12\text{mol}\cdot\text{min}^{-1}$ و در ثانیه 10 آم واکنش مجموع شمار مول‌های فراورده‌ها، برابر با شمار مول‌های O_2 باشد. $\frac{ma}{nb}$ کدام است؟

t(s) مول	۰	۵	۱۰	۱۵
A	۱۵	m	n	۵/۱
B	۰	a	b	۶/۶

۱/۲۴ (۱)

۰/۷۲ (۲)

۱/۱۲ (۳)

۰/۸۴ (۴)

۱۲۹- در یک سامانه بسته، 1200 گرم سیلیس به همراه آهن (III) سولفید و گاز اکسیژن (به نسبت‌های استنکوبیومتری) قرار داده شده تا واکنش زیر انجام شود. اگر پس از گذشت 5 دقیقه، 84 لیتر از حجم گازهای درون سامانه کاسته شود.

سرعت متوسط واکنش چند mol.h^{-1} بوده و با فرض سرعت ثابت، چند دقیقه دیگر لازم است تا واکنش کامل شود؟ (حجم مولی گازها در

$$(\text{Si} = 28, \text{O} = 16:\text{g.mol}^{-1} \text{ و } 28\text{L.mol}^{-1})$$

۱۲ - ۲۴ (۴)

۲ - ۲۴ (۳)

۱۲ - ۳۶ (۲)

۲ - ۳۶ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۲۰- اگر پس از گذشت ۱۳۵ ثانیه از واکنش سوختن کامل آتان، $13/2$ گرم گاز کربن دی‌اکسید تولید شود، سرعت متوسط مصرف گاز اکسیژن در این مدت چند مول بر دقیقه است؟ ($C=12$, $O=16$: g.mol $^{-1}$)

- (۱) ۰/۲۹۱ (۲) ۰/۲۲۲ (۳) ۰/۴۳۷ (۴) ۰/۳۵۰

۱۲۱- برای افزایش سرعت واکنش تجزیه محلول هیدروژن پراکسید، چه تعداد از روش‌های زیر کارایی دارد؟

- افزایش دما
- افزایش فشار
- افزودن مقداری آب مقطر به واکنش‌دهنده
- استفاده از چند قطره محلول I_2

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۲۲- اگر سرعت متوسط واکنش زیر $1.5 \text{ mol.L}^{-1}\text{s}^{-1}$ باشد، پس از گذشت ۲ دقیقه از آغاز واکنش، شمار مول‌های درون ظرف کدام است؟ (واکنش در یک ظرف درسته ۵ لیتری و با $6/4$ مول واکنش‌دهنده آغاز شده است).

(اکسیژن + بیتروزن دی‌اکسید \rightarrow دی‌نیتروزن پنتوکسید)

- (۱) ۱۳/۶ (۲) ۱۲/۸ (۳) ۱۲/۰ (۴) ۱۴/۴

۱۲۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با بنزوئیک اسید، درست است؟ ($C=12$, $H=1$, $O=16$: g.mol $^{-1}$)

- تفاوت جرم مولی آن با جرم مولی آشناترین عنصر خانواده کربوکسیلیک اسیدها برابر ۶۳ گرم است.
- اضافه کردن آن به مواد غذایی سبب افزایش زمان ماندگاری و کیفیت مواد غذایی می‌شود.
- نوعی طعم‌دهنده است که در تمشک و توت‌فرنگی وجود دارد.

۱۲۴- یک کربوکسیلیک اسید آutomاتیک بوده و نسبت شمار جفت الکترون‌های ناییوندی آن برابر $4/5$ است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۲۴- کدام مطالب زیر درست هستند؟

(آ) اگر گونه شیمیابی A محتوی اتم یا اتم‌هایی باشد که از قاعدة هشت‌تایی پیروی نمی‌کنند، گونه A را رادیکال می‌نامند.

(ب) سهم تولید گاز CO_2 در ردیابی غذا به تقریب برابر با سوختن سوخت‌ها در خودروها، کارخانه‌ها و ... است.

(پ) قند موجود در جوانه گندم، مالتوز نام دارد و مقایسه میان شمار اتم‌های مولکول آن به صورت $H > C > O$ است.

(ت) گلسترول یک الکل سیرنشده با یک گروه عاملی هیدروکسیل و یک پیوند دوگانه کربن – کربن است.

- (۱) «آ»، «ب» (۲) «آ»، «ت» (۳) «پ»، «ت» (۴) «ب»، «پ»

۱۲۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با لیکوین درست است؟

• نقش آن در بدن، مشابه نقش خاک باعچه در سوختن قند است.

• یک ترکیب قرمزرنگ بوده و در هندوانه و گوجه‌فرنگی یافت می‌شود.

• نوعی هیدروکربن شاخه‌دار بوده و تمام شاخه‌های آن متیل هستند.

• نوعی هیدروکربن سیرنشده بوده و در ساختار آن سه نوع پیوند کووالانسی وجود دارد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

آزمون شماره ۱۱

۱۴۰۲/۰۹/۰۳

آزمودهای سراسری

کاج

گروههای درسی را آنچه اینجا کند.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

**پاسخنامه تشریحی
دفترچه شماره (۲)**

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه	تعداد سوال: ۱۱۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	حسابان ۲	۱۰	۱۰	۸۵ دقیقه
	ریاضیات گسسته	۱۱	۱۰	
	هندسه ۳	۲۱	۱۰	
	ریاضی ۱	۳۱	۰	
	حسابان ۱	۳۶	۰	
	هندسه ۱	۴۱	۰	
	آمار و احتمال	۴۶	۱۰	
۲	فیزیک ۳	۵۶	۲۵	۴۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۸۱	۱۰	
	فیزیک ۲	۹۱	۱۰	
۳	شیمی ۳	۱۰۱	۱۵	۲۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۱۶	۱۰	
	شیمی ۲	۱۲۶	۱۰	

دوازدهم ایاضی

آزمون‌های سراسری کالج

ویراستاران علمی

طراحان

دزدین

سیروس نصیری - محمد رضا سیاح

محدثه کارگر فرد - مهدی وارسته
حسین نادری - مجید فرهمند پور

ندا فرهنخی - مینا نظری
میبد ابراهیم پور - سید محمد رضا حسینی فرد

علی ایمانی

ریاضیات

مسئول درس مروارید شاه حسینی

مروارید شاه حسینی
سارا دانایی کجانی

ارسان رحمانی - امین بزرگ
امیر حسین رستگار - شهاب نصیری
پریا هدایتی - ابراهیم مقتضای

فیزیک

ایمان زارعی - میلاد عزیزی
رضیه قربانی

پریا الغنی

شیمی

شورشگاه مرکزی گاج: تهران - خیلان لقا طلب
بیش بازارچه کتاب

اللاغ را در تابع ۰۶۴۲۰-۰۱

www.gaj.ir نشانی اینترنتی

آماده‌سازی آزمون

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دقیق: بهاره سلیمانی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: سانا زللاحی - مروارید شاه حسینی - مریم پارسایان - سپیده سادات شریفی - مریم علیپور

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - حدیث فیض الهی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی - فاطمه میرزایی - سحر فاضلی

۳ تابع $f(-x+2)$ اکیداً صعودی خواهد بود و از نقطه $(0, -3)$ می‌گذرد.

تابع $f(x+2)$ اکیداً نزولی خواهد بود و از نقطه $(0, 3)$ می‌گذرد.

برای تعیین دامنه تابع $g(x) = \sqrt{\frac{x(x-1)f(-x+2)}{f(x+2)}}$ جدول تعیین علامت را به صورت زیر تشکیل می‌دهیم:

x	$-\infty$	-۲	۰	۱	۲	$+\infty$
$x^3 - 1$	-	-	+	+	+	+
$f(-x+2)$	-	-	-	+	+	+
$f(x+2)$	+	+	-	-	-	-
عبارت زیر رادیکال	-	+	0	-	+	0

بنابراین دامنه تابع $g(x)$ به صورت زیر خواهد بود:

$$D_g = (-\infty, 0] \cup [1, \infty)$$

و در این بازه اعداد صحیح $-1, 0, 1, 2, 3$ یعنی ۶ عدد صحیح قرار دارند.

۴ تابع دو ضابطه‌ای که دارای پوش در نقطهٔ مرزی است برای آن که اکیداً صعودی باشد، باید ۳ شرط زیر برقرار باشد:

۱) قبل پرش اکیداً صعودی باشد. برای این کار باید تابع

$$y = (2a-4)x^3 - 2$$

یعنی باید داشته باشیم: $2a-4 > 0 \Rightarrow a > 2$

۲) بعد پرش اکیداً صعودی باشد:

یعنی سهمی $2 - 2x + 3$ در بازه $1 < x < a$ اکیداً صعودی باشد. برای این کار دو شرط لازم است:

الف) $a > 1$ باشد تا شاخه سهمی در $1 < x < a$ اکیداً صعودی باشد.

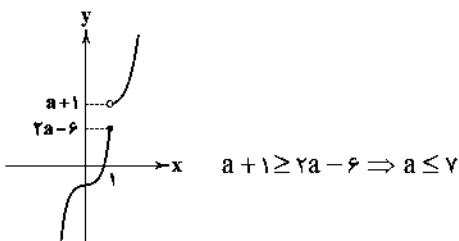
ب) طول رأس یعنی $\frac{1}{a}$ (همان $\frac{b}{2a} = -\frac{b}{2a}$) از عدد یک بزرگ‌تر نباشد یعنی:

$$\frac{1}{a} \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{a} - 1 \leq 0 \Rightarrow a < 1 \text{ یا } a \geq 1$$

اشتراک شرط‌های (الف) و (ب) به صورت $1 < a \leq 1$ خواهد بود.

۳) پرش اکیداً صعودی باشد.

به شکل تقریبی زیر دقت کنید. برای آن که در نقطهٔ پرش تابع رفتار نزولی نداشته باشد باید داشته باشیم:

از اشتراک شرط‌های (۱)، (۲) و (۳) داریم:

$$(1) \cap (2) \cap (3) \Rightarrow 2 < a \leq 7$$

بزرگ‌ترین عدد صحیح برای a عدد ۷ و کوچک‌ترین عدد ۳ می‌باشد و اختلاف این دو عدد برابر $4 = 7 - 3$ خواهد بود.

ریاضیات

۱) تابع $y = -2f(3x-1)$ در بازه $[-1, 2]$ ثابت است

یعنی هم صعودی و هم نزولی است بازه متناظر آن را در

$$y = \frac{f(3-2x)-1}{5}$$

ابتدا بازه متناظر را در تابع $f(x)$ به صورت زیر می‌یابیم:

$$[3(-1)-1, 3(2)-1] = [-4, 5]$$

حال این بازه را به بازه متناظر در تابع $y = \frac{f(3-2x)-1}{5}$ تبدیل می‌کنیم

به صورت زیر:

$$\left[\frac{5-3}{-2}, \frac{-4-3}{-2} \right] = \left[-1, \frac{7}{2} \right]$$

یعنی تابع $y = \frac{f(3-2x)-1}{5}$ در بازه $\left[-1, \frac{7}{2} \right]$ هم صعودی است و هم نزولی.

۲) برای آن که ورودی $1 - 2x$ به ورودی $2x - 2$ و

$$\text{ورودی } 2 - x \text{ به ورودی } \frac{-3x+5}{2} \text{ تبدیل شوند داریم:}$$

$$\begin{cases} 2x-1 = 2t-2 \Rightarrow x = \frac{2t-1}{2} \\ -x+2 = \frac{-3t+5}{2} \Rightarrow -x = \frac{-3t+1}{2} \Rightarrow x = \frac{3t-1}{2} \end{cases}$$

یعنی برای آن که معادله $2f(2x-1) = 2g(-x+2)$ به

$$\text{معادله } f(2x-2) = \frac{3}{2}g(\frac{-3x+5}{2}) \text{ تبدیل شود باید از}$$

تبدیل $\frac{3x-1}{2} \rightarrow x$ استفاده کنیم. یعنی هر یک از ریشه‌های معادله داده شده به ترتیب در ۲ ضرب می‌شوند، سپس به علاوه یک می‌شوند و در آخر بر ۳ تقسیم می‌شوند تا تبدیل به ریشه معادله جدید شوند.

اگر X_1, X_2, \dots, X_5 ریشه‌های معادله داده شده باشند داریم:

$$X_1 + X_2 + \dots + X_5 = 10$$

اگر X'_1, X'_2, \dots, X'_5 ریشه‌های معادله جدید باشند داریم:

$$\begin{cases} X'_1 = \frac{2X_1 + 1}{3} \\ X'_2 = \frac{2X_2 + 1}{3} \\ \vdots \\ X'_5 = \frac{2X_5 + 1}{3} \end{cases}$$

و در نتیجه خواهیم داشت:

$$X'_1 + X'_2 + \dots + X'_5 = \frac{2X_1 + 1}{3} + \frac{2X_2 + 1}{3} + \dots + \frac{2X_5 + 1}{3}$$

$$= \frac{2}{3}(X_1 + X_2 + \dots + X_5) + 5\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{2}{3}(10) + \frac{5}{3} = \frac{25}{3}$$

ریاضیات ۵

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

از آنجاکه دوره تناوب تابع $y = a \sin bx$ برابر $\frac{2\pi}{|b|}$ می‌باشد، دوره تناوب تابع $f(x)$ برابر است با:

$$T = \frac{2\pi}{|\gamma|} = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$$

برای تابع $g(x)$ داریم:

$$g(x) = \frac{\gamma}{\sin \gamma kx} = \frac{\gamma}{\sin \gamma kx} \Rightarrow T = \frac{2\pi}{|\gamma k|} = \frac{\pi}{|k|}$$

با مساوی قراردادن دوره تناوب دو تابع $g(x)$ و $f(x)$ داریم:

$$\frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{|k|} \Rightarrow |k| = 2 \Rightarrow k = \pm 2 \Rightarrow k_1 k_2 = -4$$

تابع $y = \tan x$ در بازه‌های یکنواست که در آن بازه مجانب قائم نداشته باشیم، یعنی برای یکنواای تابع $\tan x$ ، بازه X باید بین دو نقطه تعريف نشده متولی، محدود شود. از طرفی مجانب‌های قائم یا نقاط تعريف نشده در تابع $x = k\pi + \frac{\pi}{2}$ خواهد بود. بنابراین برای

یافتن مجانب‌های قائم یا نقاط تعريف نشده تابع $f(x)$ داریم:

$$2x - \frac{\pi}{2} = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow 2x = k\pi + \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{2\pi}{9}$$

$$\frac{k\pi}{2} + \frac{2\pi}{9} = -\frac{2\pi}{9} \Rightarrow \frac{k\pi}{2} = -\pi \Rightarrow k = -2$$

بنابراین نقطه تعريف نشده بعد از $k = -2$ به ازای $\frac{-7\pi}{9}$ به دست می‌آید و داریم:

$$2m\pi = \frac{-2\pi}{3} + \frac{2\pi}{9} \Rightarrow 2m\pi = \frac{-4\pi}{9} \Rightarrow m = -\frac{2}{9}$$

یعنی بیشترین مقدار برای m که تابع در بازه موردنظر اکیداً نزولی باشد عدد $-\frac{2}{9}$ خواهد بود.

از رابطه $\sin \alpha - \cos \alpha = \sqrt{2} \sin(\alpha - \frac{\pi}{4})$ ضابطه تابع را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{a[(\sqrt{2} \sin(bx - \frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{4})]}}{\sqrt{2}} + c$$

$$= a \sin(bx - \frac{\pi}{2}) + c = -a \cos(bx) + c$$

از روی نمودار سؤال داریم:

$$T + \frac{T}{4} = \frac{5\pi}{12} \Rightarrow \frac{5T}{4} = \frac{5\pi}{12} \Rightarrow T = \frac{\pi}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow |b| = 6 \Rightarrow b = \pm 6$$

بیشترین و کمترین مقدار تابع $f(x)$ هستند و می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} |a| + c = 4 \\ |-a| + c = -4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ |a| = 4 \end{cases} \Rightarrow a = \pm 4$$

۵ ابتدا باقی‌مانده تقسیم $x^{12} + 3x^6 + x^2 + 1$ را به صورت زیر به دست می‌آوریم:

$$x^2 + 1 = 0 \Rightarrow x^2 = -1$$

$$\Rightarrow (-1)^6 + 3 = 1 + 3 = 4$$

رابطه تقسیم را به صورت زیر می‌نویسیم و $Q(x)$ را به دست می‌آوریم:

$$x^{12} + 3 = (x^2 + 1)Q(x) + 4 \Rightarrow x^{12} - 1 = (x^2 + 1)Q(x)$$

$$\Rightarrow (x^2 + 1)(x^{10} - x^8 + x^6 - x^4 + x^2 - 1) = (x^2 + 1)Q(x)$$

$$\Rightarrow Q(x) = x^{10} - x^8 + x^6 - x^4 + x^2 - 1$$

برای یافتن باقی‌مانده تقسیم $Q(x)$ به $x^2 + 1$ داریم:

$$x^2 + 1 = 0 \Rightarrow x^2 = -1$$

$$\Rightarrow R = (-1)^5 - (-1)^4 + (-1)^3 - (-1)^2 + (-1) - 1$$

$$= -1 - 1 - 1 - 1 - 1 = -6$$

با عدد گذاری در رابطه $(x-2)f(x+2) = (x+2)f(x+1)$ داریم:

$$x = -2 \Rightarrow -4f(0) = 0 \Rightarrow f(0) = 0$$

$$x = -1 \Rightarrow -3f(1) = f(0) = 0 \Rightarrow f(1) = 0$$

$$x = 0 \Rightarrow -2f(2) = 2f(1) = 0 \Rightarrow f(2) = 0$$

$$x = 1 \Rightarrow -f(2) = 2f(2) = 0 \Rightarrow f(2) = 0$$

در نتیجه $f(x)$ بر $x-1$ ، $x-2$ ، $x-3$ و $x-4$ بخشیده است و داریم:

$$f(x) = kx(x-1)(x-2)(x-3)$$

از طرفی داریم $f(8) = 720$ و می‌توان نوشت:

$$720 = k \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \Rightarrow k = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x(x-1)(x-2)(x-3)$$

$$\Rightarrow f(x) = 2[x(x-3)][(x-1)(x-2)]$$

$$= 2(x^2 - 3x)(x^2 - 3x + 2)$$

برای یافتن باقی‌مانده $f(x)$ به $x^2 - 3x + 3$ داریم:

$$x^2 - 3x + 3 = 0 \Rightarrow x^2 - 3x = -3$$

$$\Rightarrow R = 2(-3)(-1) = 6$$

از روابط $\cos 2x = \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$ و $\sin 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$ استفاده کرده ابتدا ضابطه دو تابع را تا حد

امکان ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{-\tan x(1 - \tan^2 x)}{(\tan^2 x + 1)^2} = -\frac{\tan x}{1 + \tan^2 x} \times \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$$

$$= -\frac{1}{2} \sin 2x \cos 2x = -\frac{1}{4} \sin 4x$$

۶ ریاضیات

حل ویدئویی سوالات این رفرنج را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

۱۲

$$\frac{3}{x} - \frac{12}{xy} = 2 \xrightarrow{\times xy} 3y - 12 = 2xy \Rightarrow y(3 - 2x) = 12.$$

$$\Rightarrow y = \frac{12}{3 - 2x}$$

بنابراین $(3 - 2x)$ باید مقسوم علیه عدد ۱۲ باشد.

$$x > 0 \Rightarrow -2x < 0 \Rightarrow 3 - 2x < 3$$

$$3 - 2x = 2 \Rightarrow 1 = 2x \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$3 - 2x = 1 \Rightarrow 2 = 2x \Rightarrow x = 1, y = 12.$$

بنابراین مسئله فقط یک جواب دارد.

۱۳

$$\left. \begin{array}{l} 17|3a+1 \Rightarrow 17|18a+6 \\ 17|17 \Rightarrow 17|-17a \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow 17|a+6 \Rightarrow a+6 = 17k \Rightarrow a = 17k - 6$$

$$10 \leq a < 100 \Rightarrow 10 \leq 17k - 6 < 100 \Rightarrow 16 \leq 17k < 106$$

$$\Rightarrow \frac{16}{17} \leq k < \frac{106}{17} \Rightarrow k \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

مسئله ۶ جواب دارد.

$$\text{۱۴} \quad \begin{array}{c} \text{اگر } [a, b] - c, (a, b) - d \text{ رضی شود} \\ (\text{d}, \text{c} \in \mathbb{N}) \end{array}$$

$$\sqrt{12 + \sqrt{c}} + \sqrt{12 - \sqrt{c}} = d \xrightarrow{\text{توان ۲}} 24 + 2\sqrt{144 - c} = d^2$$

$$c > 0 \Rightarrow 144 - c < 144 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{144 - c} < 12$$

$$\Rightarrow 24 \leq 24 + 2\sqrt{144 - c} < 48 \Rightarrow 24 \leq d^2 < 48$$

$$\begin{cases} d^2 = 25 \Rightarrow d = 5 \\ d^2 = 36 \Rightarrow d = 6 \end{cases}$$

چون ۲۴ و $2\sqrt{144 - c}$ هر دو زوج هستند پس $24 + 2\sqrt{144 - c}$ هم زوج است بنابراین $d = 6$ خواهد بود.

$$24 + 2\sqrt{144 - c} = 26 \Rightarrow 2\sqrt{144 - c} = 12 \Rightarrow \sqrt{144 - c} = 6$$

$$\Rightarrow 144 - c = 36 \Rightarrow c = 108$$

$$\begin{cases} a = a'd \\ b = b'd \end{cases} \Rightarrow (a', b') = 1$$

$$\Rightarrow [a, b] = 108 \Rightarrow [a'd, b'd] = 108 \xrightarrow{d=6} 6[a', b'] = 108$$

$$\xrightarrow{[a', b'] = a'b'} 6a'b' = 108 \Rightarrow a'b' = 18$$

چون a' و b' بر هم بخش پذیر نیستند، پس $a' = 2$

$$b' = 9$$

$$a + b = a'd + b'd = d(a' + b') = 6 \times 11 = 66$$

از آن حاکم شروع تابع کسینوس در $x = 0$ به صورت نزولی است بنابراین

ضریب کسینوس باید مثبت باشد یعنی داریم:

$$-a > 0 \Rightarrow a < 0 \Rightarrow a = -4$$

بنابراین برای مقدار $a + b + c$ خواهیم داشت:

$$\begin{cases} a + b + c = -4 + 6 + 0 = 2 \\ a + b + c = -4 - 6 + 0 = -10 \end{cases}$$

۱۵ ابتدا ضابطه تابع $(X) g$ در بازه $(-2, 1]$ را با استفاده از

مشخصات سهمی می‌نویسیم:

$$(-1, -2) \Rightarrow y = a(x + 1)^2 - 2$$

این سهمی از مبدأ مختصات می‌گذرد بنابراین داریم:

$$0 = a(0 + 1)^2 - 2 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow g(x) = 2(x + 1)^2 - 2$$

از طرفی توابع f و g متناوب با دوره تناوب ۳ هستند بنابراین برای هر دو تابع

به ازای هر مقدار صحیح k داریم:

$$\begin{cases} f(x + 3k) = f(x) \\ g(x + 3k) = g(x) \end{cases}$$

یعنی در این دو تابع می‌توان هر مضرب صحیح از ۳ را به ورودی اضافه یا کم

کرد تا ورودی هر یک از دو تابع در بازه $(-2, 1]$ قرار بگیرند. بنابراین داریم:

$$f(-21/5) = f(-21/5 + 21) = f(-1/5)$$

$$= (-1/5)[-1/5] + (-1/5) = (-1/5)(-1) + 1/5 = 1/5 + 1/5 = 1$$

$$g(21/5) = g(21/5 - 2) = g(1/5)$$

$$= 2(1/5 + 1)^2 - 2 = 2(2/25) - 2 = 4/25 - 2 = 2/25$$

و در نتیجه خواهیم داشت:

$$A = 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$$

اگر عدد A زوج باشد، جذر آن هم زوج است پس $\frac{n(n+1)}{2}$ هم زوج است و چون n و $(n+1)$ دو عدد متوالی هستند حتماً یکی زوج و دیگری فرد است.

$$\frac{n(n+1)}{2} = 2k \Rightarrow n(n+1) = 4k \Rightarrow \begin{cases} n = 4k \\ n = 4k - 1 \end{cases}$$

$$n = 4k \Rightarrow n \in \{12, 16, 20, \dots, 96\} \Rightarrow 22 \text{ حالت}$$

$$n = 4k - 1 \Rightarrow n \in \{11, 15, 19, \dots, 95\} \Rightarrow 23 \text{ حالت}$$

پس $n(S) = 45$ است و چون $n(A) = 90$ عدد دورقمی است

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{45}{90} = \frac{1}{2}$$

$$4x^3 - 24x^2 + 48x + 13 = 4x^3 - 24x^2 + 48x - 32 + 45$$

$$= 4(x^3 - 6x^2 + 12x - 8) + 45 = 4(x-2)^3 + 45$$

چنان‌چه عدد x به صورت $(a\sqrt[3]{b} + 2)$ انتخاب شود، حاصل یک عدد گویا خواهد شد.

ریاضیات ۷

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

$$\begin{cases} \forall k+3 < 100 \\ \forall k+1 < 100 \end{cases} \Rightarrow k \leq 5 \Rightarrow k_{\max} = 5$$

$$k_{\max} = 5 \Rightarrow \begin{cases} x = 88 \\ x = 86 \end{cases}$$

بنابراین بزرگترین مقدار x برابر ۸۸ است که مجموع ارقام آن ۱۶ است.

۲ ۲۱

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & x \\ y & z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2+2y & x+2z \\ -6+y & -3x+z \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} -6+y=0 \Rightarrow y=6 \\ 2+2y=-3x+z \xrightarrow{y=6} 14=-3x+z \\ x+2z=0 \Rightarrow x=-2z \end{cases}$$

$$14=-3(-2z)+z \Rightarrow z=2 \Rightarrow x=-4$$

$$x+y+z=-4+6+2=4$$

برای محاسبه ماتریس A^n , ابتدا ماتریس A^2 با در صورت

نیاز A^2 را می‌باییم سپس ماتریس A^n را حدس می‌زنیم.

$$A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -2 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{مجموع درایه‌ها} = 2$$

$$A^4 = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{مجموع درایه‌ها} = 2$$

$$\vdots$$

$$A^n = \begin{bmatrix} n+1 & n \\ -n & -n+1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{مجموع درایه‌ها} = 2$$

$$[x \ 1 \ 1] \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = [x+3 \ 2x+3 \ x+1] \begin{bmatrix} x \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 4 = 0 \Rightarrow \frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = \frac{\alpha^2 + \beta^2}{(\alpha\beta)^2} = \frac{S^2 - 2P}{P^2}$$

$$\frac{S = -b}{a} = -\frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} \Rightarrow \frac{(-\alpha)^2 - 2(\alpha\beta)}{16} = \frac{28}{16} = \frac{7}{4}$$

$$AX = 2A - 4I \Rightarrow A^{-1}AX = A^{-1}(2A - 4I)$$

$$\Rightarrow X = 2I - 4A^{-1}, A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 4 & -5 \\ -2 & 3 \end{bmatrix}$$

$$X = 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - 4 \times \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 4 & -5 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5 & 10 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$$

$$X^2 = \begin{bmatrix} -5 & 10 \\ 4 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -5 & 10 \\ 4 & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 65 & 0 \\ 0 & 49 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی $= 65 + 49 = 114$

$$a|ab^r - 1 \cdot b + 1 \Rightarrow a|ab(b - 1) + 1 \Rightarrow a|\Delta kb + 1$$

می‌دانیم هر دو عدد متوالی نسبت به هم اول هستند، پس:

$$\begin{cases} (\Delta kb + 1, \Delta kb) = 1 \\ ab|\Delta kb \Rightarrow (a, ab) = 1 \Rightarrow [a, ab] = \Delta |ab| \\ a|\Delta kb + 1 \end{cases}$$

۳ ۱۷ جون p یک عدد اول است، اگر $p \neq 17$, طبق قضیه فرما داریم

$$17^{p-1} \equiv 1 \quad (1)$$

$$p|17^{p-1} + 29 \Rightarrow 17^{p-1} + 29 \equiv 0 \Rightarrow 17^{p-1} \equiv -29 \quad (2)$$

از رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$1 \equiv -29 \Rightarrow 30 \equiv 0 \Rightarrow p = 2 \text{ یا } p = 5$$

اگر $p = 17$ باشد، داریم:

بنابراین برای p سه مقدار وجود دارد.

$$b = 1 \quad 1 \quad \text{می‌دانیم } a = 7, (a+b)^n \equiv ab \quad a^n + b^n \quad \text{و } n = 52! \quad \text{داریم:}$$

$$7^{52!} + 8^{52!} \equiv 15^{52!}$$

$$15^2 \equiv 1 \Rightarrow (15^2)^{\frac{52!}{2}} \equiv 1^{\frac{52!}{2}} \Rightarrow 15^{52!} \equiv 1$$

$$279 \stackrel{m}{=} 135 \Rightarrow m|279 - 135 \Rightarrow m|144$$

بنابراین m یک مقسوم‌علیه طبیعی بزرگ‌تر از ۱ عدد ۱۴۴ است.

$$144 = 2^4 \times 3^2$$

$$144 = 5 \times 3 = 15$$

پس در $(15-1)(15+1) = 144$ بیانه همنهشت هستند.

$$3x^2 + 5x + 15 \stackrel{17}{=} 6 \Rightarrow 3x^2 + 5x + 9 \stackrel{17}{=} 0 \Rightarrow 3x^2 + 5x - 1 \stackrel{17}{=} 0.$$

$$\Rightarrow (3x+1)(x-1) \stackrel{17}{=} 0.$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3x+1 \stackrel{17}{=} 0 \Rightarrow 3x \stackrel{17}{=} -1 \Rightarrow 3x \stackrel{17}{=} 16 \Rightarrow x \stackrel{17}{=} 3 \\ x-1 \stackrel{17}{=} 0 \Rightarrow x \stackrel{17}{=} 1 \Rightarrow x \stackrel{17}{=} 16 \end{cases} \Rightarrow x = 17k + 3$$

$$\begin{aligned} A^T &= \left(\frac{1}{3}A - \frac{1}{3}I\right)^T = \frac{1}{9}A^T - \frac{1}{9}A + \frac{1}{9}I \\ &= \frac{1}{9}\left(\frac{1}{3}A - \frac{1}{3}I\right) - \frac{1}{9}A + \frac{1}{9}I = \frac{1}{27}A - \frac{1}{27}I - \frac{1}{9}A + \frac{1}{9}I \\ &= \frac{-4}{27}A - \frac{1}{27}I \Rightarrow \begin{cases} \alpha = -\frac{4}{27} \\ \beta = -\frac{1}{27} \end{cases} \Rightarrow \beta - \alpha = \frac{1}{9} \end{aligned}$$

برای اینکه دستگاه بی شمار جواب داشته باشد باید:

$$\frac{1}{2m+1} = \frac{m}{1} = \frac{m-2}{2m-4}$$

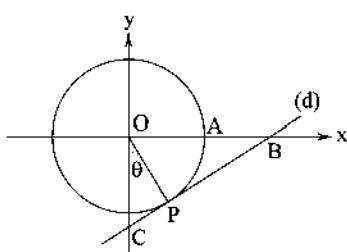
$$\Rightarrow \begin{cases} 2m^2 + m - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ m = \frac{1}{2} \end{cases} & (1) \\ 2m^2 - 5m + 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = \frac{4}{3} \end{cases} & (2) \end{cases}$$

$$(1) \cap (2) \Rightarrow m = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{m^2}{2} = \frac{\frac{1}{4}}{2} = \frac{1}{8}$$

۲۱ اگر $15^\circ < \alpha < 30^\circ$ باشد آنگاه:

$$\begin{array}{l} x = \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ y = \cos 60^\circ = \frac{1}{2} \Rightarrow y < x < z \\ z = \tan 60^\circ = \sqrt{3} \end{array}$$

ضمناً در نیمه دوم ربع اول همواره $\tan \alpha > \sin \alpha > \cos \alpha$ خواهد بود.

$$\alpha = 2\pi^\circ + \theta \Rightarrow \theta = \alpha - 2\pi^\circ$$

$$\Delta OCP : \tan \theta = \frac{CP}{OP} \Rightarrow CP = \tan \theta$$

$$CP = \tan(\alpha - 2\pi^\circ) \Rightarrow CP = -\cot \alpha$$

$$(C\hat{O}D = B\hat{O}A = \alpha) \Rightarrow OC = \sin \alpha, DC = \cos \alpha, AB = \tan \alpha$$

$$\frac{\text{مساحت مثلث } OAB}{\text{مساحت مثلث } OCD} = \frac{\frac{1}{2} \times BO \times BA}{\frac{1}{2} \times OC \times CD} = \frac{\frac{1}{2} \times \tan \alpha}{\sin \alpha \cos \alpha} = \frac{1}{\cos^2 \alpha}$$

۲۵ چون دو صفر در سطر دوم داریم، بهتر است نسبت به سطر دوم بسط دهیم:

$$\begin{aligned} f(\alpha) &= 1 \times (-1)^{1+2} \begin{vmatrix} \cos^2 \alpha - 1 & \tan \alpha \\ \cot \alpha & -2 \end{vmatrix} = (-1) \times (-2 \cos^2 \alpha + 2 - 1) \\ &= 2 \cos^2 \alpha - 1 = \cos 2\alpha \\ &\Rightarrow f\left(\frac{\pi}{12}\right) = \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{aligned}$$

۲۶ نکته:

$$|(A^{-1})^T| = |A^{-1}|^2 = \frac{1}{|A|^2}$$

از طرفین دترمینان می‌گیریم، برای محاسبه دترمینان نسبت به سطر اول بسط می‌دهیم:

$$|A| = |A|(|A|-2) + (2) \Rightarrow |A|^2 - 2|A| + 2 = 0$$

$$\begin{cases} |A| = 1 \Rightarrow \frac{1}{2} |2(A^{-1})^T| = \frac{1}{2} \times 2^2 \times \frac{1}{|A|^2} = \frac{4}{1} = 4 \\ |A| = 2 \Rightarrow \frac{1}{2} |2(A^{-1})^T| = \frac{4}{2} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\text{مجموع مقادیر ممکن} = 4 + \frac{1}{2} = 4.5$$

۲۷

$$|A| = (\log 2)^2 - (\log 5)^2 = (\log 2 - \log 5)(\underbrace{\log 2 + \log 5}_{\log 10 = 1}) = \log \frac{2}{5}$$

$$|B| = 1 \circ |A| - 1 \circ |A| = 1 \circ |A| (1 \circ |A| - 1)$$

$$= 1 \circ \frac{\log \frac{2}{5}}{\log \frac{2}{5}} (1 \circ \frac{\log \frac{2}{5}}{\log \frac{2}{5}} - 1) = \frac{2}{5} \left(\frac{4}{5} - 1 \right) = \frac{2}{5} \times \left(-\frac{1}{5} \right) = -\frac{42}{125}$$

$$\Rightarrow |\frac{A}{B}| = \frac{|A|}{|B|} = \frac{2}{5} \times \left(-\frac{42}{125} \right) = -\frac{21}{125} = -2/1$$

۲۸ نکته:

$$|A^{-1} + B^{-1}| = \frac{|A+B|}{|AB|}$$

اثبات:

$$|A^{-1} + B^{-1}| = t \Rightarrow |A(A^{-1} + B^{-1})| = |A|t$$

$$\Rightarrow |I + AB^{-1}| = |A|t \Rightarrow |(I + AB^{-1})B| = |A||B|t$$

$$\Rightarrow |A + B| = t|AB| \Rightarrow t = \frac{|A+B|}{|AB|} = \frac{42}{125} = 14$$

۲۹

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

نکته:

$$A^T = (a+d)A - |A|I \quad \text{باشد، آنگاه } A^T = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

$$A^T = \frac{1}{2}A - \frac{1}{2}I$$

ریاضیات ۹

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

۴۹

$$\begin{aligned}\tan(yx + \Delta y + \gamma z) &= \tan((\lambda x + \delta y + \tau z) - (x + y)) \\&= \tan(\tau\gamma - (x + y)) \\&= -\tan(x + y) \\&= -\frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y} = -\frac{\gamma + \tau}{1 - \gamma \tau} = 1\end{aligned}$$

۴۰

$$\begin{aligned}\frac{\sin(x - \frac{\pi}{4})}{\sin(x + \frac{\pi}{4})} &= \frac{\sin x \cos \frac{\pi}{4} - \cos x \sin \frac{\pi}{4}}{\sin x \cos \frac{\pi}{4} + \cos x \sin \frac{\pi}{4}} = \frac{\sin x - \cos x}{\sin x + \cos x} \\&= \frac{\tan x - 1}{\tan x + 1} = \frac{-\gamma - 1}{-\gamma + 1} = 2\end{aligned}$$

AB رسم می‌کنیم، تا امتداد
خطی موازی با DM از نقطه C قطع کند، CDMN متوازی‌الاضلاع است و داریم:

$$S_{BCN} = S_{ADM} = ۱۳$$

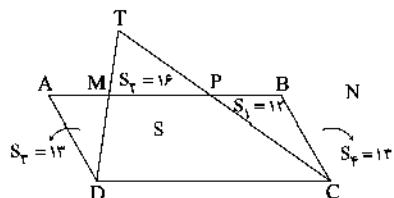
دو مثلث PCN و MTP متشابه‌ند، پس نسبت مساحت‌ها مجدد نسبت
اضلاع است:

$$\frac{\Delta}{MTP} \sim \frac{\Delta}{PCN} \Rightarrow \frac{TP}{PC} = \sqrt{\frac{۱۶}{۲۵}} = \frac{۴}{۵}$$

$$\frac{\Delta}{MTP} \sim \frac{\Delta}{TDC} \Rightarrow \left(\frac{TP}{TC}\right)^2 = \frac{S_\gamma}{S_1 + S_\gamma} \Rightarrow \left(\frac{۴}{۵}\right)^2 = \frac{۱۶}{S+۱۶} \Rightarrow S = ۶۵$$

بنابراین مساحت متوازی‌الاضلاع ABCD به صورت زیر به دست می‌آید.

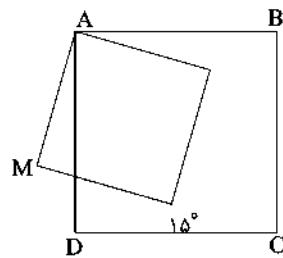
$$S_{ABCD} = S + S_1 + S_\gamma = ۶۵ + ۱۲ + ۱۳ = ۹۰$$

قطر AC را رسم می‌کنیم:

$$\hat{A}CM = ۴۵^\circ - ۱۵^\circ = ۳۰^\circ \Rightarrow \frac{AM}{AC} = \sin ۳۰^\circ \Rightarrow \frac{AM}{\sqrt{۱۳}AB} = \frac{۱}{۲}$$

$$\Rightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{\sqrt{۱۳}}{۲} \Rightarrow \frac{S}{S'} = \left(\frac{AM}{AB}\right)^2 = \frac{۱}{۲}$$

با فرض $\hat{A} = \alpha$ داریم:

$$\frac{S_1}{S_1 + S_\gamma} = \frac{\frac{۱}{۲} \times ۱ \times \sqrt{۱۳} \times \sin \alpha}{\frac{۱}{۲} \times ۲ \times ۱ \times \sin \alpha} \Rightarrow \frac{S_1}{S_1 + S_\gamma} = \frac{۱}{۴}$$

$$\Rightarrow \frac{S_1}{S_1 + S_\gamma - S_1} = \frac{۱}{۴-۱} \Rightarrow \frac{S_1}{S_\gamma} = \frac{۱}{۳}$$

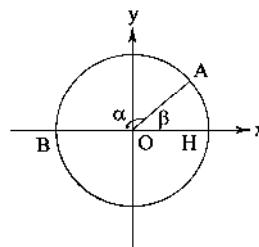
۴۵

$$\frac{۱ + \sin x}{\cos x} \times \frac{\sin x - \cos x}{\sin x} = ۲$$

$$\Rightarrow \frac{\sin x (\sin x + \cos x)}{\cos^2 x} \times \frac{\sin x - \cos x}{\sin x} = ۲$$

$$\Rightarrow \sin^2 x - \cos^2 x = ۲ \cos^2 x \Rightarrow \sin^2 x = ۴ \cos^2 x$$

$$\Rightarrow \tan^2 x = ۲ \Rightarrow \tan x = \sqrt{۲} \Rightarrow \sin x = \frac{\sqrt{۲}}{۲}$$

$$A\left(\frac{\sqrt{۱۳}}{\sqrt{۱۳}}, k\right) \in \left(\frac{\sqrt{۱۳}}{\sqrt{۱۳}}, k\right)^2 + (k)^2 = ۱ \Rightarrow k = \frac{\sqrt{۲}}{\sqrt{۱۳}}$$

$$\Delta OAH : \sin \beta = \frac{\sqrt{۲}}{\sqrt{۱۳}}, \cos \beta = \frac{\sqrt{۱۳}}{\sqrt{۱۳}} \xrightarrow{\alpha + \beta = ۹۰^\circ}$$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{۲}}{\sqrt{۱۳}}, \cos \alpha = -\frac{\sqrt{۱۳}}{\sqrt{۱۳}}, \sin ۲\alpha = ۲\sin \alpha \cos \alpha = -\frac{۱۲}{۱۳}$$

$$\begin{cases} a = \sin ۱۵^\circ = \sin ۲^\circ < ۱ \\ b = \tan ۱۵^\circ = -\tan ۷۵^\circ < ۰ \Rightarrow b < a < c \\ c = \tan ۲۲^\circ = \tan ۳۰^\circ > ۱ \end{cases}$$

$$\sin^2 ۱۵^\circ + \cos^2 ۱۵^\circ = ۱, \tan ۲۲^\circ \times \cot ۲۲^\circ = ۱$$

$$\cos ۲۲^\circ = -\cos ۷۸^\circ = -a, \cos ۲۱۶^\circ = -\cos ۷۲^\circ = -a$$

$$\text{عبارت} = \frac{۱-a^2}{1-a} = ۱+a$$

۴۷

۴۸ ۳ کافی است تعداد جایگشت‌های حروف «تقریر و نقلیل» را به دست آوریم که تعداد آن برابر است با:

$$\frac{11!}{2!2!2!2!} = \frac{11!}{m!} = m + n + p = 2 + 11 + 5 = 18$$

۴۹ ۲ اگر جایگاهها را به صورت ۷ اتاق کنار هم در نظر بگیریم،

$$7666666 = 7 \times 6^6 = 7 \times 2^6 \times 3^6$$

$$D+R+O=7+2+3=12$$

۵۰ ۴ اگر حروف نقطه‌دار را با N و بی‌ نقطه را با B نمایش دهیم، حرف «ی» باید نقطه‌دار باشد تا بتوان یک در میان نوشت. پس تعداد نقطه‌دارها باید ۳ و بی‌ نقطه‌ها ۴ باشد و نمایش حروف به صورت زیر خواهد بود.

$$\underline{B} \; \underline{N} \; \underline{B} \; \underline{N} \; \underline{B} \; \underline{N} \; \underline{B}$$

که تعداد کل حالت‌های آن برابر:

$$\frac{4!}{2!2!} \times \frac{3!}{1!} = 6 \times 3 = 18$$

۵۱

$$\begin{aligned} \binom{n}{rk} &\xrightarrow{\text{شامل عضو}} \binom{n-1}{rk-1} \\ \binom{n}{k+2} &\xrightarrow{\text{فاقد عضو}} \binom{n-1}{k+2} \Rightarrow \binom{n-1}{rk-1} = \binom{n-1}{k+2} \end{aligned}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} rk-1+k+2=n-1 \Rightarrow rk+2=n \Rightarrow \binom{n}{rk+2}=1 \\ \text{یا} \\ rk-1=k+2 \Rightarrow k=4 \end{array} \right.$$

۵۲ ۲ ابتدا باید ۲ منطقه انتخاب کرد که این کار سه حالت دارد

$$\begin{cases} A, B \Rightarrow \binom{10}{1} \binom{10}{1} = 100 \\ A, C \Rightarrow \binom{10}{1} \binom{5}{1} = 50 \Rightarrow 100 + 50 + 50 = 200 \\ B, C \Rightarrow \binom{10}{1} \binom{5}{1} = 50 \end{cases}$$

۵۳ ۴ حالت‌های انتخاب ۵ نفر از سه منطقه به صورت‌های ۱+۱+۳ یا ۱+۲+۲ است.

که هر کدام را به صورت چهارگانه حساب کرده و جمع می‌کنیم.

$$1+1+3 \Rightarrow \binom{5}{2} \binom{3}{1} \binom{5}{1} \binom{5}{1} \binom{5}{2} = 10 \times 3 \times 25 \times 10 = 7500$$

$$1+2+2 \Rightarrow \binom{5}{2} \binom{3}{1} \binom{5}{1} \binom{5}{2} \binom{5}{2} = 10 \times 3 \times 5 \times 10 \times 10 = 15000$$

$$\Rightarrow 7500 + 15000 = 22500$$

۴۳ ۲ میانه‌ها ۶ مثلث هم مساحت می‌سازند که هر کدام را با S نمایش می‌دهیم، بنابراین:

$$S_{AGB} = 2S$$

همچنین طبق قضیه تالس F وسط CM است:

$$\Delta CNF \sim \Delta AMC \Rightarrow S_{CNF} = \frac{1}{4} S_{AMC} = \frac{1}{4} (3S) = \frac{3}{4} S$$

$$\Rightarrow S_{GMFN} = \frac{\Delta}{4} S$$

$$\Rightarrow \frac{S_{AGB}}{S_{GMFN}} = \frac{2S}{\frac{\Delta}{4} S} = \frac{8}{\Delta}$$

۴۴ ۳ مجموع فاصله‌های یک نقطه درون مثلث متساوی‌الاضلاع تا سه ضلع آن برابر ارتفاع مثلث است. اگر ضلع مثلث را a فرض کنیم، پس می‌توان نوشت:

$$\frac{\sqrt{3}}{4} a^2 = 12\sqrt{3} \Rightarrow a = 4\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} a = 6$$

پس مجموع فاصله‌ها باید برابر ۶ باشد، اگر فاصله M تا ضلع BC را x در نظر بگیریم آن‌گاه:

۴۵ ۲ اگر b نقاط مرزی، و i نقاط درونی باشد، با توجه به ۵ ضلعی شبکه‌ای داریم.

پس می‌توان نوشت:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow 5 = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow 6 = \frac{b}{2} + i$$

بنابراین حالت‌های $\begin{cases} b=12, i=0 \\ b=10, i=1 \\ b=8, i=2 \\ b=6, i=3 \end{cases}$ امکان‌پذیر است.

مجموع مقادیر ممکن برای نقاط درونی ۶ است.

۴۶ ۲ اگر از حرف a دوبار استفاده کنیم، جایگشت ۳ حرفی به صورت axax خواهد بود. که حرف x یکی از ۵ حرف باقی‌مانده است پس تعداد حالت‌ها برابر:

$$\binom{5}{2} \times 3 = 15$$

اما اگر فرض کنیم یک حرف a وجود دارد که می‌تواند در جایگشت ۳ حرفی Roshan باشد یا نباشد.

تعداد جایگشت‌های ۳ حرفی برابر $120 = 6 \times 5 \times 4$ حالت است که تعداد کل ۱۲۰ + ۱۵ = ۱۳۵ حالت برابر:

۴۷ ۲ کافی است برای ارقام فرد سه جایگاه از ۵ جایگاه انتخاب کرد و سایر جایگاه‌ها برای ارقام زوج است. هر جایگاه برای ارقام فرد و زوج ۴ حالت دارد.

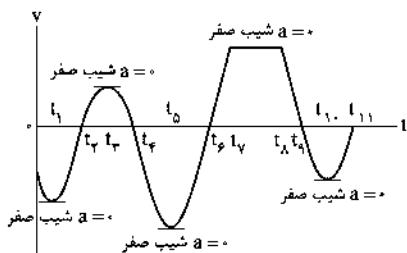
$$\binom{5}{2} \times 4^5 = 10 \times 4^5 = 5 \times 2^4 = 5 \times 2^{11}$$

فیزیک ۱۱

حل ویدئویی سوالات این دقیقه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

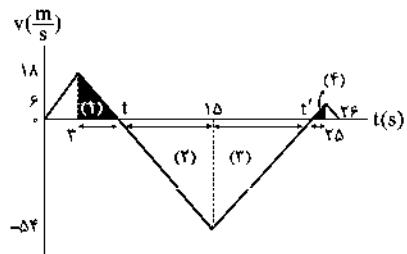
پاسخ دوازدهم ریاضی

۵۶ می‌دانیم در نمودار سرعت - زمان، جهت شتاب همان شیب نمودار است و با تغییر شیب نمودار، جهت شتاب عوض می‌شود. همچنین وقتی سرعت متوجه (جهت حرکت منحرک) از ناحیه منفی محور عمودی به ناحیه مثبت محور عمودی عبور کند بالعکس، جهت سرعت نیز تغییر می‌کند.

بنابراین جهت بردار شتاب متوجه در لحظه‌های t_3, t_5, t_8 و t_{10} تغییر می‌کند و همچنین جهت حرکت متوجه (جهت بردار سرعت) در لحظه‌های t_2, t_4, t_6, t_9 و t_{11} تغییر می‌کند.

۱ با استفاده از تشابه دو مثلث (۱) و (۲) داریم:

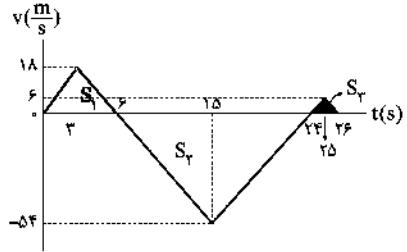

$$\frac{18}{t-3} = \frac{6}{15-t} \Rightarrow \frac{1}{t-3} = \frac{2}{15-t} \\ \Rightarrow 15-t = 2(t-3) \\ \Rightarrow 4t = 24 \Rightarrow t = 6s$$

با استفاده از تشابه دو مثلث (۳) و (۴) داریم:

$$\frac{6}{t'-15} = \frac{6}{21-t'} \Rightarrow \frac{9}{t'-15} = \frac{1}{21-t'} \\ \Rightarrow 21-t' = 9(t'-15) \Rightarrow t' = 24s$$

مساحت سطح زیر نمودار سرعت - زمان، معادل جابه‌جایی متوجه است، بنابراین:

$$\Delta x = S_1 - S_2 + S_T \\ \Rightarrow \Delta x = \frac{18 \times 6}{2} - \frac{(24-6) \times 12}{2} + \frac{(24-24) \times 6}{2} \\ \Rightarrow \Delta x = 48 - 48 + 6 \\ \Rightarrow \Delta x = -42 \text{ m}$$

سرعت متوسط متوجه برابر است با:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{-42}{24} = -1.75 \text{ m/s}$$

۱ ابتدا ۴ نفر برای میز داخلی انتخاب کرده و سپس کنار هم قرار می‌دهیم.

$$\left(\frac{4}{4}\right) \times 3! \times 4! = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{4!} = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 10080$$

۱ جابه‌جایی‌های حروف «س س و» ۳ حالت است که یکی از آن حالت‌ها مدنظر سؤال است.

تعداد کل حالات که برابر $\frac{7!}{2!}$ است را در $\frac{1}{3}$ ضرب می‌کنیم که به صورت زیر است.

$$\frac{7!}{2!} \times \frac{1}{3} = \frac{7!}{6} = 7 \times 6!$$

پاسخ دوازدهم ریاضی

پارامترهای مربوط به خودرو را با اندیس c و پارامترهای مربوط به موتورسیکلت را با اندیس b نمایش می‌دهیم. هم‌چنین سرعت هر دو را بر حسب واحد SI به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} v_c = 14 \frac{\text{km}}{\text{h}} \xrightarrow{+2/6} v_c = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \\ v_b = 82 \frac{\text{km}}{\text{h}} \xrightarrow{+2/6} v_b = 22 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{cases}$$

هر دو متحرک با سرعت ثابت در حال حرکت هستند، پس معادله مکان - زمان دو متحرک برابر است با:

$$\begin{cases} x_c = v_c t + x_{c_0} \xrightarrow{x_{c_0} = 15 \text{ m}} x_c = 4t + 15 \\ x_b = v_b t + x_{b_0} \xrightarrow{x_{b_0} = 230 \text{ m}} x_b = -22t + 230 \end{cases}$$

در لحظه به هم رسیدن خودرو و موتورسیکلت، مکان آن‌ها با یکدیگر برابر می‌شود، بنابراین:

$$4t + 15 = -22t + 230 \Rightarrow 4t + 22t = 230 - 15 \Rightarrow 26t = 215 \Rightarrow t = 5 \text{ s}$$

پس در لحظه $t = 5 \text{ s}$ به هم رسیدند. با جایگذاری در یکی از معادلات داریم:

$$x_c = x_b = -22 \times (5) + 230 = 210 \text{ m}$$

۶۱ نمودار مکان - زمان داده شده در سؤال، یک سهمی است. بنابراین متحرک با شتاب ثابت حرکت کرده است. از طرفی شیب خط مماس بر نمودار در لحظه $t = 12 \text{ s}$ صفر است، پس سرعت متحرک در این لحظه صفر است، در نتیجه:

$$v = at + v_0 \Rightarrow 0 = a \times 12 + v_0$$

$$\Rightarrow v_0 = -12a \quad (*)$$

طبق نمودار مکان - زمان داده شده در سؤال، در باره زمانی $t = 0$ تا $t = 30 \text{ s}$ متحرک ۴۵۷ متر در خلاف جهت محور X جایه‌جا شده است. با استفاده از معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t \xrightarrow{v_0 = -12a, t = 30 \text{ s}} \Delta x = \frac{1}{2} a (30)^2 + (-12a) \times 30$$

$$\Rightarrow \Delta x = 450a - 360a = 90a \xrightarrow{\Delta x = -457 \text{ m}} -457 = 90a$$

$$\Rightarrow a = -\frac{457}{90} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$v_0 = -12 \times (-457/90) = 51.6 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{بنابراین:}$$

با استفاده از معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v = at + v_0 \xrightarrow{v_0 = 51.6 \frac{\text{m}}{\text{s}}} v = -\frac{457}{90} t + 51.6$$

۵۸ در لحظه t ، جهت سرعت متحرک از مشت به منفی تغییر می‌کند ولی لزوماً جهت بردار مکان تغییر نمی‌کند. ممکن است متحرک در فاصله‌ای مشخص از مبدأ دور زده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حرکت با شتاب ثابت است، بنابراین سرعت متوسط متحرک برابر است با:

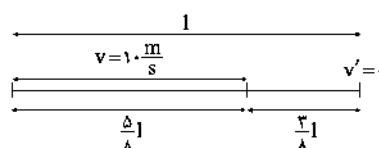
$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} = \frac{v_0 + 0}{2} = \frac{v_0}{2}$$

بنابراین در باره زمانی صفر تا t بزرگی سرعت متوسط متحرک از بزرگی سرعت اولیه آن کمتر است.

۲) جهت سرعت از مشت به منفی تغییر کرده و جهت شتاب که شب نمودار سرعت - زمان است، ثابت می‌باشد.

۳) شب نمودار سرعت - زمان که برابر شتاب است، همواره منفی است.

۵۹ ابتدا شکلی از شرایط سؤال رسم می‌کنیم:

در مرحله اول، متحرک با سرعت ثابت حرکت کرده است، بنابراین:

$$\Delta x = v \Delta t \xrightarrow{v = 1 \frac{\text{m}}{\text{s}}} \frac{\Delta x}{\Delta t} = 1 \frac{\text{m}}{\text{s}} \Rightarrow \Delta t = \frac{1}{1} \quad (1)$$

در مرحله دوم، متحرک با شتاب ثابت حرکت کرده است، بنابراین:

$$\begin{aligned} v_{av} &= \frac{v + v'}{2} = \frac{\Delta x'}{\Delta t'} \\ \Rightarrow \Delta x' &= \frac{(v + v') \Delta t'}{2} \end{aligned}$$

$$\xrightarrow{\Delta x' = \frac{2}{1}, v' = 0, v = 1 \frac{\text{m}}{\text{s}}} \frac{2}{1} = \frac{(1 + 0) \Delta t'}{2} \Rightarrow \Delta t' = \frac{2}{1} \quad (2)$$

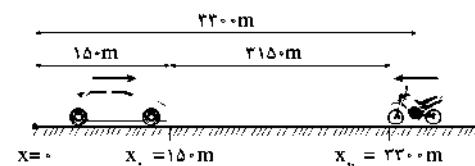
با توجه به روابط (1) و (2) داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{1}{\Delta t + \Delta t'} = \frac{1}{\frac{1}{16} + \frac{2}{40}} = \frac{1}{\frac{11}{40}}$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{1}{11} \frac{\text{m}}{\text{s}} \approx 0.09 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۶۰ ابتدا شکلی از شرایط سؤال رسم می‌کنیم:

فیزیک ۱۳

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

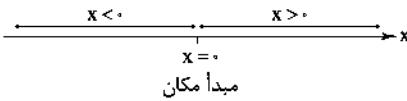
پاسخ دوازدهم ریاضی

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = 20m \\ x_2 = -75 + 5\alpha + 20 = 5\alpha - 55 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta x = x_2 - x_1 = 5\alpha - 55 - 20 = 5\alpha - 75 \text{ (m)}$$

با توجه به این که سرعت متوسط متحرک در ۵ ثانیه اول حرکت در جهت محور X است، بنابراین جایه‌جایی متحرک در این باره زمانی در جهت محور X است،
 $\Delta x > 0 \Rightarrow 5\alpha - 75 > 0 \Rightarrow 5\alpha > 75 \Rightarrow \alpha > 15$
 در نتیجه داریم:

۶۴ با توجه به توضیحات، در نیمه ثانیه پنجم، متحرک از مبدأ مکان عبور می‌کند. می‌دانیم در لحظه عبور از مبدأ مکان، علامت بردار مکان تغییر می‌کند، یعنی:

$$\frac{x_{\Delta}}{x_f} = -\frac{1}{4}$$

بنابراین طبق اطلاعات داده شده در سؤال داریم:

از معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \xrightarrow[a = -5 \frac{m}{s^2}, v_0 = 0]{} x = -5t^2 + x_0$$

$$\begin{cases} x_{\Delta} = -2(5)^2 + x_0 \\ x_f = -2(4)^2 + x_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{\Delta} = -50 + x_0 \\ x_f = -32 + x_0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{x_{\Delta}}{x_f} = \frac{-50 + x_0}{-32 + x_0} = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow 4 \times (-50 + x_0) = (-1) \times (-32 + x_0)$$

$$\Rightarrow -200 + 4x_0 = 32 - x_0$$

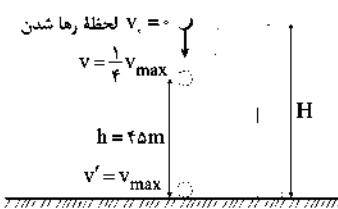
$$\Rightarrow 5x_0 = 200 + 32 = 232 \Rightarrow x_0 = 46/4 \text{ m}$$

با استفاده از رابطه سرعت - جایه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x$$

$$\xrightarrow[v_0 = 0]{} v^2 = 2 \times (-4) \times (38/4 - 46/4) \Rightarrow v = -8 \frac{m}{s}$$

۶۵ می‌دانیم در حرکت سقوط آزاد با گذشت زمان، تندی حرکت گلوله به طور مداوم افزایش پیدا می‌کند، به گونه‌ای که در لحظه برخورد با سطح زمین، بیشترین تندی را خواهیم داشت، بنابراین:

با استفاده از رابطه سرعت - جایه‌جایی در حرکت سقوط آزاد داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2gH$$

$$\Rightarrow v_{\max}^2 - 0 = 2gH$$

$$\Rightarrow v_{\max} = \sqrt{2gH} \quad (1)$$

حال سرعت متحرک را در دو لحظه $t = 7s$ و $t = 25s$ به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} t_1 = 7s \Rightarrow v_1 = (-7/3 \times 7) + 87/6 = 36/5 \frac{m}{s} \\ t_2 = 25s \Rightarrow v_2 = (-7/3 \times 25) + 87/6 = -94/9 \frac{m}{s} \end{cases}$$

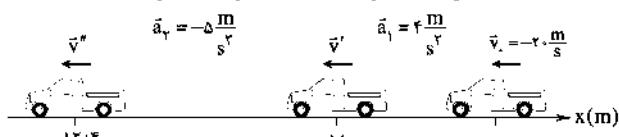
بنابراین سرعت متوسط متحرک برابر است با:

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} = \frac{36/5 + (-94/9)}{2} = -29/2 \frac{m}{s}$$

۶۲ متحرک در مبدأ زمان، با سرعت منفی، یعنی در خلاف جهت

محور X از مبدأ مکان عبور می‌کند، بنابراین:

حرکت کندشونده

به کمک معادله سرعت - جایه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت برای $x = -18 \text{ m}$ داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \xrightarrow[\Delta x = -18 \text{ m}]{a = -2 \frac{m}{s^2}} v^2 - (-20)^2 = 2 \times 4 \times (-18)$$

$$\Rightarrow v^2 - 400 = -144 \Rightarrow v^2 = 256 \Rightarrow v = 16 \frac{m}{s} \Rightarrow v' = -16 \frac{m}{s}$$

معادله سرعت جایه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت را برای $x = -18 \text{ m}$ تا $x = -82/4 \text{ m}$ می‌نویسیم:

$$v'^2 - v^2 = 2a\Delta x \xrightarrow[\vec{a} = -5 \frac{m}{s^2}, \Delta x = -64/4 \text{ m}]{v' = -16 \frac{m}{s}} v'^2 - (-16)^2 = 2 \times (-5) \times (-64/4)$$

$$\Rightarrow v'^2 - 256 = 640$$

$$\Rightarrow v'^2 = 960 \Rightarrow v' = \sqrt{960} \Rightarrow v' = -32 \frac{m}{s}$$

در جایه‌جایی از مکان $x = -18 \text{ m}$ تا $x = -82/4 \text{ m}$ حرکت، تندشونده و روی خط راست است، بنابراین جایه‌جایی متحرک با مسافت طی شده توسط آن برابر است، بنابراین:

$$s_{av} = v_{av} = \frac{|(v' + v)|}{2} = \frac{|(-32 - 16)|}{2} \Rightarrow s_{av} = 24 \frac{m}{s}$$

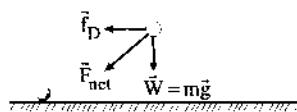
دقت کنید؛ بین مکان‌های $x = -82/4 \text{ m}$ و $x = -18 \text{ m}$ با توجه به این که شتاب، منفی است و هم‌چنین سرعت اولیه نیز منفی است، در نتیجه حرکت، تندشونده است.

۶۳ جایه‌جایی متحرک را در بازه زمانی $t = 0 \text{ s}$ تا $t = 5s$ به دست می‌آوریم:

$$x = -3t^2 + at + 20 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = 0 \Rightarrow x_1 = -3(0)^2 + a(0) + 20 \\ t_2 = 5s \Rightarrow x_2 = -3(5)^2 + a(5) + 20 \end{cases}$$

پاسخ دوازدهم ریاضی

از طرفی \vec{F}_{net} برایند نیروهای وزن و مقاومت هوا است، بنابراین:

$$F_{\text{net}} = \sqrt{F_D^2 + W^2}$$

$$\Rightarrow F_{\text{net}} = F_D + W$$

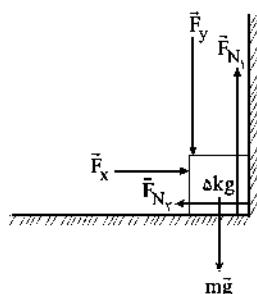
$$\xrightarrow{(*)} (12/5m)^2 = 36 + (1 \cdot m)^2$$

$$\Rightarrow 144/25m^2 = 36 + 1 \cdot m^2$$

$$\Rightarrow 144/25m^2 = 36 \xrightarrow{\text{حدر}} 144/25m^2 = 36$$

$$\Rightarrow m = 12/5 \text{ kg} \xrightarrow{x10^3} m = 1200 \text{ g}$$

۶۸ ابتدا نیروی \vec{F} را در راستای افقی و عمودی تجزیه می‌کنیم و نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

$$F_y = F \sin 60^\circ = 200 \times 0.866 = 173 \text{ N}$$

$$F_x = F \cos 60^\circ = 200 \times \frac{1}{2} = 100 \text{ N}$$

حال شرط تعادل را در راستای افقی و عمودی می‌نویسیم:

$$F_{N_y} = F_x \Rightarrow F_{N_y} = 100 \text{ N}$$

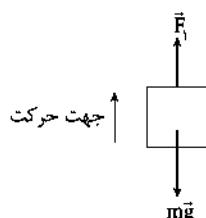
$$F_{N_y} = F_y + mg \Rightarrow F_{N_y} = 173 + 50 = 223 \text{ N}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{F_{N_y}}{F_{N_y}} = \frac{223}{100} = \frac{223}{10} = 11.5$$

۶۹ در بازه زمانی $t=0$ تا $t=4s$ ، نیروسنج عدد F را نشان

می‌دهد، بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} a_1 = \frac{\Delta v_1}{\Delta t_1} = \frac{1 - 0}{4} = 0.25 \text{ m/s}^2 \\ F_{\text{net}} = ma_1 \Rightarrow F_1 - mg = ma_1 \Rightarrow F_1 = 12.5 \text{ N} \end{array} \right.$$

فیزیک ۱۵

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

در حالی که ریسمان قطع شود، دیگر نیروی کشش ریسمان (\bar{T}) نداریم، تا وقتی که جسم به طور کامل در آب قرار دارد، نیروی شناوری آن ثابت است، بنابراین:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F_b - mg = ma$$

$$\Rightarrow 4\lambda - 4 = 4a \Rightarrow a = \frac{m}{s^2}$$

۷۲ مساحت سطح محصور بین نمودار و محور زمان در نمودار $F-t$ برابر با تغییرات تکانه توب (Δp) است، بنابراین:

$$\Delta p = \frac{6 \times 10^{-3} \times 2 \times 10^{-3}}{2} = 6 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

توب با سرعت $v_1 = \bar{v}_1$ به دیوار برخورد می‌کند و با سرعت $-v_2 = \bar{v}_2$ باز می‌گردد، بنابراین:

$$\Delta \bar{v} = -\bar{v}_1 - \bar{v}_2 = -2\bar{v} \Rightarrow \Delta v = 2v$$

با استفاده از رابطه تکانه داریم:

$$\Delta p = m \Delta v \Rightarrow 6 = 0.1 \times \Delta v \Rightarrow \Delta v = \frac{6}{0.1} = 60 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

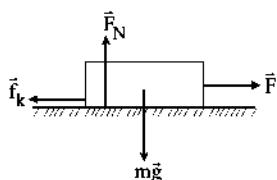
بنابراین:

$$\Delta v = 2v \Rightarrow 60 = 2v \Rightarrow v = \frac{60}{2} = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۷۴ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) نیروی فنر، نیرویی است که از طرف فنر بر جسم اثر می‌کند، در این صورت واکنش آن از طرف جسم به فنر وارد می‌شود.
- ۲) نیروی وزن، نیرویی است که از طرف زمین بر جسم وارد می‌شود و واکنش آن از طرف جسم به زمین وارد می‌شود.
- ۳) نیروی فنر و وزن، نیروی کشش و واکنش نیستند.

۷۵ نیروهای وارد بر جعبه را رسم می‌کنیم:

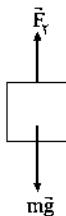
توجه شود که جعبه با سرعت ثابت در حال حرکت است، پس به آن نیروی اصطکاک جنبشی (\bar{f}_k) وارد می‌شود.

از طرفی چون جعبه با سرعت ثابت حرکت می‌کند، بنابراین برایند نیروهای وارد بر آن صفر است، در نتیجه داریم:

$$F_{\text{net}_x} = 0 \Rightarrow F = f_k$$

$$F_{\text{net}_y} = 0 \Rightarrow F_N = mg \Rightarrow F_N = 24N$$

درباره زمانی $t=4s$ تا $t=6s$ نیروستنج عدد F_t را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$\begin{cases} a_\gamma = \frac{\Delta v_\gamma}{\Delta t_\gamma} = \frac{0 - \lambda}{2} = -\frac{\lambda}{s^\gamma} \\ F_{\text{net}} = ma_\gamma \Rightarrow F_\gamma - mg = ma_\gamma \Rightarrow F_\gamma = 6m \end{cases}$$

$$\frac{F_\gamma}{F_1} = \frac{6m}{12m} = \frac{1}{2}$$

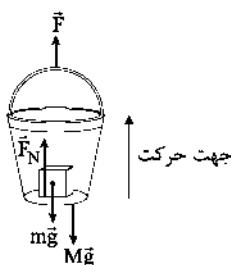
نسبت خواسته شده برابر است با:

۷۶ حرکت چتر باز با تندی حدی (سرعت ثابت) و حرکت جسم، سقوط آزاد است. با نوشتن معادله مکان-زمان هر کدام می‌توانیم مدت زمان به زمین رسیدن آن‌ها را محاسبه کنیم:

$$\Delta y = \frac{1}{2}gt^2 + v_0 t \Rightarrow 20 = \frac{1}{2} \times 10 \times t^2 + 20 \Rightarrow t = 2s$$

$$\Delta t = t - t_0 = 2s$$

۷۷ ابسا نیروهای وارد بر جسم و کل مجموعه را رسم می‌کنیم:

با توجه به قانون دوم نیوتون برای وزنه داریم:

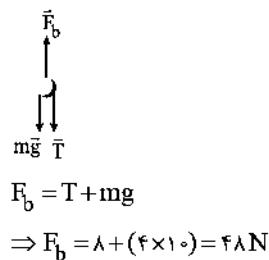
$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F_N - mg = ma \Rightarrow 12 - 10 = 1 \times a \Rightarrow a = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

با توجه به قانون دوم نیوتون برای مجموعه داریم:

$$F_{\text{net}} = (m+M)a \Rightarrow F - (m+M)g = (m+M)a$$

$$\Rightarrow F - (1+1/5) \times 10 = (1+1/5) \times 2 \Rightarrow F = 30N$$

۷۸ جسم در حالت اول ثابت مانده است؛ یعنی نیروهای وارد بر آن متوازن هستند، در نتیجه داریم:

حل ویدئویی سوالات این رفته را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

$$\begin{aligned} F_{\text{net},y} = 0 &\Rightarrow F_N = mg + F_r \Rightarrow F_N = 4 \times 10 + 4t - 16 \\ \Rightarrow F_N &= 4t + 24 (*) \end{aligned}$$

برگی نیروی اصطکاک بین جعبه و سطح برابر است با:

$$f_{s,\max} = \mu_s F_N = 0.5 \times (4t + 24) = 2t + 12$$

$$\begin{aligned} F_{\text{net},x} = 0 &\Rightarrow F_i = f_{s,\max} \Rightarrow 4t + 8 = 2t + 12 \\ \Rightarrow 2t &= 4 \Rightarrow t = 2s \end{aligned}$$

يعني جعبه در لحظه $t = 2s$ در آستانه حرکت قرار مي گيرد، پس در بازه زمانی $t < 2s$ جعبه حرکت نمي کند و در $t > 2s$ جعبه حرکت مي کند، پس

شتاب حرکت را به دست مي آوريم:

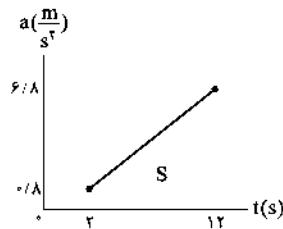
$$\begin{aligned} t > 2s &\Rightarrow F_i - f_k = ma \Rightarrow 4t + 8 - \mu_k F_N = ma \\ \xrightarrow{(*)} 4t + 8 - 0.5 \times (4t + 24) &= 4 \times a \Rightarrow 2/4t - 1/6 = 4a \\ \xrightarrow{t=2s} 4/8 - 1/6 &= 4a \Rightarrow a = 0.5 \frac{m}{s^2} \end{aligned}$$

شتاب جعبه را در لحظه $t = 12s$ به دست مي آوريم:

$$t = 12s \Rightarrow F_i = 4 \times 12 + 8 = 56N$$

$$\begin{aligned} F_i - f_k &= ma \Rightarrow F_i - \mu_k F_N = ma \Rightarrow 56 - 0.5 \times (4t + 24) = 4a \\ \Rightarrow 56 - 1/6t - 9/6 &= 4a \xrightarrow{t=12s} a = 9/8 \frac{m}{s^2} \end{aligned}$$

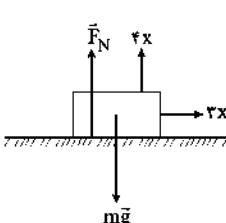
حال نمودار شتاب - زمان را رسم مي کنيم:

$$\Delta v = s \Rightarrow \Delta v = \left(\frac{0/8 + 9/8}{2} \right) \times 10 = 2.5 \frac{m}{s}$$

$$\Rightarrow v_{12} - v_0 = 2.5 \xrightarrow{v_0=0} v_{12} = 2.5 \frac{m}{s}$$

برای اين که جسم بتواند حرکت افقی کند باید $F > f_{s,\max}$ باشد، پس ابتداء نیروی عمودی تکیهگاه را می باییم:

$$F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow F_N - mg + F_x = 0 \Rightarrow F_N = mg - F_x$$

$$f_{s,\max} = \mu_s F_N = \mu_s (mg - F_x)$$

برگی نیرویی که سطح به جعبه وارد مي کند برابر با $26N$ است، بنابراین:

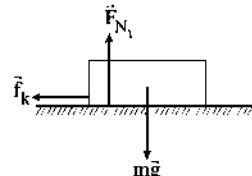
$$R = \sqrt{F_N^2 + f_k^2} \Rightarrow 26 = \sqrt{(24)^2 + f_k^2} \Rightarrow f_k = 10N$$

از طرفی داريم:

$$F_{\text{net},x} = 0 \Rightarrow F = f_k \Rightarrow k\Delta x = f_k$$

$$\Rightarrow 4.0 \Delta x = 10 \Rightarrow \Delta x = \frac{10}{4.0} m \xrightarrow{x=10} \Delta x = 2.5 \text{ cm}$$

در حالت اول، جعبه با سرعت اولیه v_0 به حرکت در آمده است، بنابراین شتاب حرکت جعبه در این حالت برابر است با:

$$F_{\text{net},1} = m_1 a_1 \Rightarrow -f_k = m_1 a_1 \Rightarrow -\mu_k F_{N1} = m_1 a_1$$

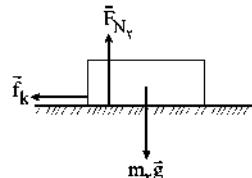
$$\xrightarrow{F_{N1}=m_1g} -\mu_k m_1 g = m_1 a_1 \Rightarrow a_1 = -\mu_k g \quad (1)$$

در این حالت مسافتی که جعبه طی مي کند تا متوقف شود، برابر است با:

$$v_0^2 - v_f^2 = 2a_1 \Delta x_1 \Rightarrow 0 - v_0^2 = 2a_1 d \xrightarrow{(1)} -v_0^2 = 2 \times (-\mu_k g)d$$

$$\Rightarrow d = \frac{v_0^2}{2\mu_k g}$$

در حالت دوم جرم جعبه به اندازه $5kg$ اضافه شده است اما این افزایش جرم تأثیری در حل سؤال ندارد، پس:

$$F_{\text{net},2} = m_2 a_2 \Rightarrow -f_k = m_2 a_2 \Rightarrow -\mu_k F_{N2} = m_2 a_2$$

$$\xrightarrow{F_{N2}=m_2g} -\mu_k m_2 g = m_2 a_2 \Rightarrow a_2 = -\mu_k g \quad (2)$$

در این حالت مسافتی که جعبه طی مي کند تا متوقف شود، برابر است با:

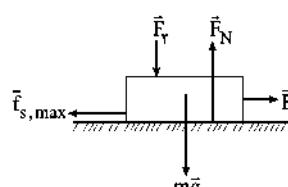
$$v_0^2 - v_f^2 = 2a_2 \Delta x_2 \xrightarrow{(2)} 0 - (3v_0)^2 = 2 \times (-\mu_k g) \times d'$$

$$\Rightarrow d' = \frac{9v_0^2}{2\mu_k g}$$

$$d' = 9d$$

بنابراین:

ابتدا محاسبه می کنیم که جعبه در چه لحظه‌ای شروع به حرکت می کند. برای این که جعبه شروع به حرکت کند باید نیروی \bar{F}_s بزرگتر باشد.

فیزیک ۱۷

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

- ۸۱ ۳ اگر دمای جوش آب در سطح دریا برابر ۰ و دمای جوش آب در قله کوه برابر با θ' باشد، آنگاه داریم:

$$\begin{cases} Q = mc\Delta\theta \\ \frac{1}{4}Q = mc\Delta\theta' \Rightarrow \frac{Q}{\frac{1}{4}Q} = \frac{mc(0 - \theta)}{mc(\theta' - 0)} \Rightarrow \frac{4}{1} = \frac{\theta - 0}{\theta' - 0} \\ \text{دماجوشدرسطحدریا} \rightarrow \theta' - \theta = 4\theta \\ \text{برابر با } C^{\circ} \text{ است.} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \theta' = 2\theta \Rightarrow \theta' = 8^{\circ}\text{C}$$

اختلاف دمای جوش آب در دو مکان برابر است با:

۸۲ ۲ عبارت‌های «الف» و «ھ» درست هستند.

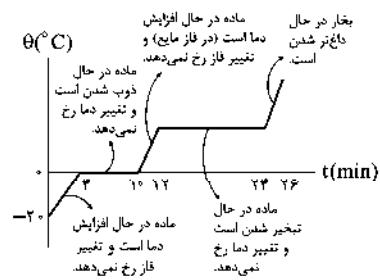
بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) در روش هم‌رفت، انتقال گرما از طریق انتقال ماده صورت می‌گیرد.

ج) علاوه بر ارتعاش اتم‌ها، الکترون‌های آزاد هم در انتقال گرما سهم دارند.

د) در خلاًّتها به کمک روش تابش می‌توان گرما را انتقال داد.

۳ ۸۲

با توجه به نمودار بالا، تنها گزینه (۳) صحیح است.

- ۸۳ ۱ دمای تعادل برابر با 10°C است، بنابراین:

$$\text{آب } \xrightarrow{Q_1} {}^0\text{C} \xrightarrow{Q_2} 10^{\circ}\text{C} \xleftarrow{Q_3} {}^30\text{C} \text{ بخ}$$

$$\Rightarrow Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow m'L_F + m'c'\Delta\theta_2 + mc\Delta\theta_3 = 0$$

$$\Rightarrow (m' \times 336 \times 10^3) + (m' \times 420 \times 10) + (2/5 \times 420 \times (10 - 30)) = 0$$

$$\Rightarrow 336 \times 10^3 m' + 42 \times 10^3 m' + (-210 \times 10^3) = 0 \Rightarrow m' = \frac{1}{9} \text{ kg}$$

- ۸۴ ۳ ابتدا محاسبه می‌کنیم که گرمای داده شده توسط گرمکن چه جرمی از بخ موجود در ظرف را ذوب می‌کند.

$$Q = mL_F \xrightarrow{\frac{Q=140\text{kJ}}{L_F=336\text{kJ/kg}}} m = \frac{Q}{L_F} = \frac{140}{336} = 2/5 \text{ kg}$$

در نتیجه $2/5$ کیلوگرم از کل 3 کیلوگرم بخ موجود در ظرف ذوب شده و به آب تبدیل شده است، بنابراین با توجه به رابطه چگالی داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} \Rightarrow \begin{cases} V_{بخ} = \frac{2/5}{900} m^3 & \xrightarrow{\times 1000} V_{بخ} = \frac{2/5}{9} L \\ V_{آب} = \frac{2/5}{1000} m^3 & \xrightarrow{\times 1000} V_{آب} = 2/5 L \end{cases}$$

برای این‌که جسم حرکت کند، داریم:

$$fx > f_s, \text{ max} \Rightarrow fx > \mu_s (mg - fx)$$

$$\Rightarrow \frac{fx}{mg - fx} > \mu_s \Rightarrow \frac{mg - fx}{fx} < \frac{1}{\mu_s}$$

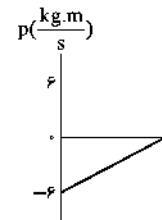
$$\frac{\mu_s}{m} = 0.5 \quad \frac{20 - fx}{fx} < 2 \Rightarrow \frac{20}{fx} - \frac{1}{2} < 2$$

$$\Rightarrow \frac{20}{fx} - \frac{1}{2} < 2 \Rightarrow \frac{20}{fx} < 2 + \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{20}{fx} < \frac{1}{3} \Rightarrow 30x > 90 \Rightarrow x > 3N$$

هم‌چنین باید نیروی fx کمتر از mg باشد، چون حرکت افقی تبدیل به $fx < mg \Rightarrow fx < 20 \Rightarrow x < 7/5 N$ حرکت عمودی نشود، بنابراین:

- ۸۵ ۴ نمودار تکانه بر حسب زمان را برای این متحرک در 3 ثانیه اول حرکتش رسم می‌کنیم.

نمودار t -p رفتاری کاملاً مشابه با نمودار $v-t$ در حرکت‌شناسی دارد.

از روی نمودار مشخص است که حرکت در بازه زمانی $t=0$ تا $t=1/5 s$ و $t=1/5 s$ تا $t=3 s$ کنده‌شونده است و پس از لحظه $t=1/5 s$ تندشونده است.

تغییرات نکانه متحرک در بازه زمانی $t=0$ تا $t=3 s$ برابر است با:

$$\begin{cases} t_1 = 0 \Rightarrow p_1 = -6 \text{ (kg.m/s)} \\ t_2 = 3 s \Rightarrow p_2 = 6 \text{ (kg.m/s)} \end{cases} \Rightarrow \Delta p = 6 - (-6) = 12 \text{ kg.m/s}$$

بنابراین تغییرات سرعت متحرک در این بازه برابر است با:

$$\Delta v = \frac{\Delta p}{m} = \frac{12}{1} = 12 \text{ m/s}$$

اندازه شتاب متوسط متحرک در این بازه برابر است با:

$$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{12}{3} = 4 \text{ m/s}^2$$

۸۶ ۴ با استفاده از رابطه $K = \frac{p^2}{2m}$ داریم:

$$K_1 = \frac{p_1^2}{2m} \Rightarrow \frac{1}{2} K_1 = \frac{(p_1 - \lambda)^2}{2m}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{p_1 - \lambda}{p_1} \Rightarrow 1 \cdot p_1 = 1 \cdot p_1 - \lambda \Rightarrow p_1 = \lambda \text{ kg/s}$$

انرژی جنبشی اولیه جسم برابر است با:

$$K_1 = \frac{p_1^2}{2m} \Rightarrow K_1 = \frac{(\lambda)^2}{2 \times 2/5} = 12.5 \text{ J}$$

پاسخ دوازدهم ریاضی

حل ویدئویی سوالات این فقره را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

$$\Rightarrow ۴۵۲ = (m \times ۴۴) + (m \times ۴ / ۲ \times (۵ - ۰))$$

$$\Rightarrow m = \frac{۴۵۲}{۴۴ + ۲۱} = \frac{۴۵۲}{۶۵} = ۷.۳\text{ kg}$$

۱۸۹ به کمک قانون گاز کامل می‌توان نوشت:

$$PV = nRT \xrightarrow{\frac{M=m}{n}} PV = \frac{m}{M} RT$$

$$\Rightarrow PM = \frac{m}{V} RT \Rightarrow PM = \rho RT \quad (۱)$$

از طرفی طبق اطلاعات داده شده در سؤال داریم:

$$\begin{aligned} P &= \Delta atm = ۵ \times ۱۰^۵ \text{ Pa} \\ F_1 &= ۸۰ / ۶^\circ F \xrightarrow{\frac{F=۱/۸۰+۲۲}{۸/۶=۱/۸۰+۲۲}} ۸۰ / ۶ = ۱/۸۰ + ۲۲ \\ \Rightarrow ۰ &= ۲۷^\circ C \xrightarrow{T=۰+۲۷۳} T = ۲۷ + ۲۷۳ = ۳۰.0 \text{ K} \quad (۲) \end{aligned}$$

با توجه به روابط (۱) و (۲) داریم:

$$۵ \times ۱۰^۵ \times ۲۲ = \rho \times ۸ \times ۳۰.0 \Rightarrow \rho = \frac{۵ \times ۱۰^۵}{۸} \frac{g}{m^۳} = \frac{۵}{۸} \frac{kg}{m^۳}$$

۱۹۰ با استفاده از قانون گاز کامل داریم:

$$PV = nRT \Rightarrow R = \frac{PV}{nT} \Rightarrow \frac{P_1 V_1}{n_1 T_1} = \frac{P_2 V_2}{n_2 T_2} \xrightarrow{n = \frac{\text{تعداد مولکول}}{\text{عدد آگوگادرو}} \frac{N}{N_A}}$$

$$\frac{P_1 V_1}{n_1 T_1} = \frac{P_2 V_2}{N_A T}$$

$$\begin{aligned} P_1 &= ۳P_2, N_1 = ۴۵ \times ۱۰^{-۳}, T_1 = -۱۱۳ + ۲۷۳ = ۱۶۰ \text{ K} \\ N_2 &= ۳۰ \times ۱۰^{-۳}, T_2 = ۲۰۷ + ۲۷۳ = ۴۸۰ \text{ K} \end{aligned}$$

$$\frac{3P_2 \times V_1}{45 \times 10^{-3} \times 160} = \frac{P_2 \times V_2}{30 \times 10^{-3} \times 480} \Rightarrow \frac{3V_1}{3 \times 1} = \frac{V_2}{2 \times 3}$$

$$\Rightarrow V_1 = \frac{V_2}{6} \Rightarrow V_2 = 6V_1$$

۱۹۱ دو سیم یا میله حامل جریان هم‌جهت، یکدیگر را می‌ربایند و

دو سیم یا میله حامل جریان خلاف جهت یکدیگر را دفع می‌کنند.

دو سیم a و b در حال دفع یکدیگر هستند، اگر سیم c را در ناحیه (۱) قرار دهیم به علت هم‌جهت بودن با b آن را جذب می‌کند، پس احتمال پارگی طناب افزایش می‌یابد.

اگر سیم c را در ناحیه (۳) قرار دهیم به علت خلاف جهت بودن با سیم a را دفع می‌کند و هم‌جهت بودن با b آن را جذب می‌کند، پس احتمال پارگی طناب کاهش می‌یابد.

اگر سیم c را در ناحیه (۲) قرار دهیم به علت هم‌جهت بودن با b آن را جذب و خلاف جهت بودن با a آن را دفع می‌کند، بنابراین نمی‌توانیم با یقین بگوییم که احتمال پارگی طناب کاهش می‌یابد و یا افزایش.

بنابراین پس از ذوب کردن ۲/۵ kg یخ، حجم بخ داخل مخلوط از $\frac{۲۵}{۹}$ لیتر

به ۲/۵ لیتر خواهد رسید، در نتیجه داریم:

$$\Delta V = V_{\text{یخ}} - V_{\text{آب}} = \frac{۲۵}{۹} - \frac{۲۵}{۱۰} \Rightarrow \Delta V = \frac{۱۰ \times ۲۵ - ۹ \times ۲۵}{۹۰} = \frac{۲۵}{۹۰} = \frac{۱}{۱۸} \text{ L}$$

پس حجم مخلوط $\frac{۱}{۱۸}$ لیتر کاهش می‌یابد.

۱۸۶ ابتدا حجم بخ را محاسبه می‌کنیم:

$$V = ۵۰ \times ۳۰ \times ۰.۶ = ۹۰۰ \text{ m}^۳$$

با استفاده از رابطه جگالی، جرم بخ را محاسبه می‌کنیم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho V = ۹۰۰ \times ۹۰۰ = ۸.۱ \times ۱۰^۵ \text{ kg}$$

مقدار گرمایی که باید به ۸.۱×۱۰^۵ کیلوگرم بخ بدھیم تا کامل ذوب شود برابر

$$Q = mL_F = ۸.۱ \times ۱۰^۵ \times ۳۴۶ = ۲.۷۲۱۶ \times ۱۰^۸ \text{ kJ}$$

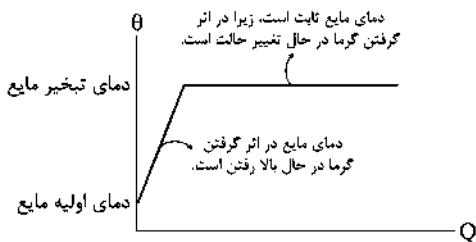
در نتیجه مدت زمان ذوب شدن بخ برابر است با:

$$P = \frac{Q}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = \frac{Q}{P}$$

$$\Rightarrow \Delta t = \frac{۲.۷۲۱۶ \times ۱۰^{۱۱}}{۲.۴ \times ۱۰^۶} = ۱۱۳۴ \text{ s} \xrightarrow{\div ۶0} \Delta t = ۱۸۹ \text{ min}$$

$$\xrightarrow{\div ۶0} \Delta t = ۳.۱۵ \text{ h}$$

۱۸۷ نمودار داده شده، به شکل زیر قابل شرح است.

۱۸۸ مایع در ابتدا در دمای $۱۶^\circ C$ قرار داشته و سپس به دمای $۸^\circ C$ رسیده است، بنابراین:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow ۲۸۸۰۰ = m \times ۱۵۰ \times (۸ - ۱۶)$$

$$\Rightarrow ۲۸۸۰۰ = m \times ۱۵۰ \times ۶۴ \Rightarrow m = ۴ \text{ kg}$$

در ادامه فرایند، مایع در حال تبخیر شدن است، بنابراین با جذب گرمای، دمای آن تغییری نمی‌کند، در نتیجه داریم:

$$Q' = mL_V \Rightarrow ۱۱۹۸ / ۸ - ۲۸ / ۸ = ۳ \times L_V \Rightarrow L_V = ۳۹۰ \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$$

۱۸۹ مقدار گرمایی که لازم است تا $۲ \text{ کیلوگرم بخار آب } ۱۰۰^\circ C$ از

دست بدهد تا به آب $۱۰^\circ C$ تبدیل شود، برابر است با:

$$Q_1 = mL_V = ۲ \times ۲۲۶۰ = ۴۵۲ \text{ kJ}$$

این ۴۵۲° کیلوژول باید جرم مشخصی از بخ را ابتدا به طور کامل ذوب کند (Q_۲)

و سپس دمای آب حاصل از این فرایند را به $۵^\circ C$ برساند (Q_۳)، بنابراین:

$$Q_1 = Q_2 + Q_3 \Rightarrow Q_1 = mL_F + mc\Delta\theta$$

فیزیک ۱۹

حل ویدئویی سوالات این دفعه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

اندازه نیروی وارد بر ذره را محاسبه می‌کیم:

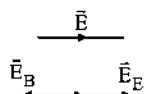
$$\vec{F}_E = E|q| = 1/5|q|$$

$$|\vec{F}_B| = q|vB \sin \alpha| = |q| \times 3 \times (50 \times 10^{-2}) \times \sin 90^\circ = 1/5q$$

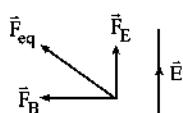
$$\vec{F}_B = \vec{F}_E \quad \text{بنابراین:}$$

بررسی موارد:

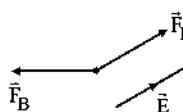
الف) در این حالت نیروی الکتریکی و مغناطیسی در خلاف جهت یکدیگر هستند، در نتیجه با توجه به هماندازه بودن آن‌ها برابر آن‌ها صفر می‌شود.

ب) نیروهای وارد بر ذره مطابق شکل زیر هستند، بنابراین برابر نیروها در راستای افقی، هماندازه با نیروی \vec{F}_B است.

ج) نیروهای وارد بر ذره مطابق شکل زیر هستند:

با تجزیه نیروی \vec{F}_E و با توجه به هماندازه بودن نیروهای \vec{F}_E و \vec{F}_B در نتیجه مؤلفه افقی نیروی \vec{F}_E کوچک‌تر از نیروی \vec{F}_B است، بنابراین اندازه برابر است.

نیروها در راستای افقی کوچک‌تر از \vec{F}_B است.

۹۶ ۳ ابتدا مقاومت معادل مدار را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} = \frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{7}{12} \Rightarrow R_{eq} = \frac{12}{7} \Omega$$

با استفاده از قانون اهم، جریان خروجی از باتری را به دست می‌آوریم:

$$V = IR \Rightarrow I = \frac{V}{R} = \frac{12}{\frac{12}{7}} = 7A$$

می‌دانیم در مقاومت‌های موازی، جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow 3I_1 = 4I_2 \Rightarrow I_1 = \frac{4}{3}I_2$$

$$I_1 + I_2 = 7A \Rightarrow \frac{4}{3}I_2 + I_2 = 7 \Rightarrow \frac{7}{3}I_2 = 7A \quad \text{از طرفی داریم:}$$

$$\Rightarrow I_2 = 3A \Rightarrow I_1 = 4A$$

اندازه نیروی واردشده به سیم (۱) را محاسبه می‌کنیم، از آنجایی که عرض قطب‌های آهنربای A برابر 150cm است و میدان مغناطیسی، یکنواخت است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که 150cm در میدان حاصل از آهنربای A قرار دارد.

$$F_1 = I_1 \ell_1 B_1 \sin \theta_1 \Rightarrow F_1 = 4 \times (150 \times 10^{-2}) \times 3 \times \sin 90^\circ = 18N$$

۹۲ ۴ با هر دور چرخیدن از قطب S به N (۱۸۰ درجه) عقریه

مغناطیسی 36° درجه می‌چرخد و با چرخیدن به اندازه یک دور کامل (360° درجه)

عقریه 72° درجه می‌چرخد، سرعت را بحسب زاویه بین قطب S تا N محاسبه می‌کنیم:

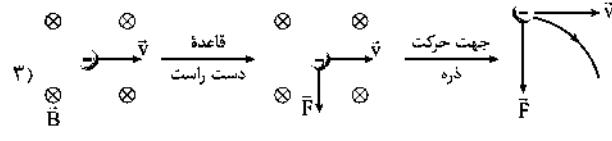
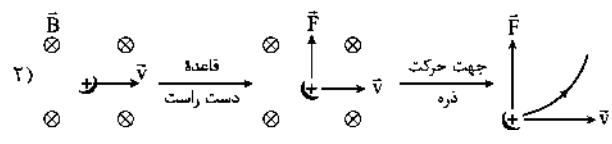
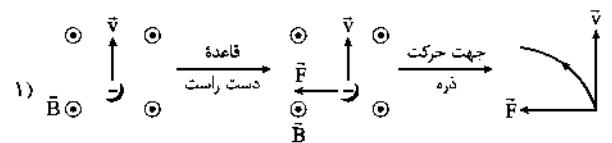
$$\begin{cases} v_1 = \frac{180}{15} \\ v_2 = \frac{360}{25} \end{cases} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \frac{\frac{360}{25}}{\frac{180}{15}} = \frac{6}{5} = 1/2$$

عقریه مغناطیسی اول سریع‌تر است، پس داریم:

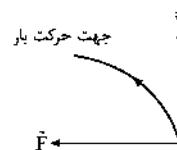
$$v_1 = \frac{180}{15} \times \frac{60}{1\text{min}} \text{ s} = \frac{720}{\text{min}}$$

در هر دقیقه 720° می‌چرخد، پس در دو دقیقه، 1440° درجه حول آهنربا می‌چرخد، در نتیجه ۴ دور کامل حول آهنربا می‌چرخد.

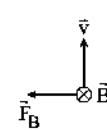
۹۳ بررسی ژینه‌ها:

۹۴ ۴ پوسته سمت راست دچار تغییر شده است، در نتیجه نیروی آهنربا به سمت راست بوده است و طبق قانون عمل و عکس العمل، نیروی وارد بر ذره به سمت چپ بوده است. با توجه به این‌که میدان از قطب N به قطب S می‌پاشد و جهت سرعت و با استفاده از قاعدة دست راست نتیجه می‌گیریم که بار موردنظر منفی بوده است.

۹۵ ۳ با توجه به این‌که بار ذره، مثبت است، نیروی وارد بر ذره از طرف میدان الکتریکی، هم‌جهت با میدان الکتریکی است، پس اگر میدان الکتریکی از سمت چپ به راست امتداد پابند، نیرو نیز به سمت راست خواهد بود. از طرفی جهت نیروی مغناطیسی نیز با استفاده از قاعدة دست راست به دست می‌آید، بنابراین:

۹۹ ۳ عبارت‌های «ب» و «ج» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) مواد دارای دوقطبی‌های مغناطیسی ذاتی به دو دسته فرومغناطیسی و پارامغناطیسی تقسیم می‌شوند.

(د) در مواد دیامغناطیسی، دوقطبی‌های مغناطیسی موقت در خلاف جهت با میدان مغناطیسی خارجی ایجاد می‌شوند.

۱۰۰ ۲ باتوجه به کم شدن وزن اندازه‌گیری شده توسط نیروسنجه پس از برقراری جریان، نتیجه می‌گیریم که نیرو واردشده به میله حامل جریان از طرف میدان مغناطیسی به سمت بالا بوده است. با استفاده از قاعدة دست راست و جهت جریان نتیجه می‌گیریم که میدان مغناطیسی بروん سو بوده است.

اندازه نیروی وارد بر میله حامل جریان از طرف میدان را محاسبه می‌کنیم:

$$F_B = BI\ell \sin \theta \Rightarrow F_B = 1/5 \times 3 \times (63 \times 10^{-3}) \times \sin 90^\circ = 2/835 N$$

قبل از برقراری جریان، نیروسنجه، وزن میله را نشان می‌دهد و پس از برقراری جریان، اندازه برایند نیروی وزن و نیروی وارد بر میله از طرف میدان را نشان می‌دهد، بنابراین اندازه نیروی وارد بر میله از طرف میدان برایر است به:

$$F'_b = F_b - F_B = 27 - 26 = 1 N$$

در صد خطای اندازه‌گیری نیروسنجه برابر است با:

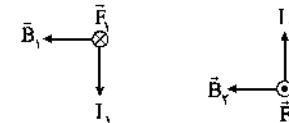
$$\frac{|F'_b - F_b|}{F_b} \times 100 = \frac{|1 - 2/835|}{2/835} \times 100 = 7.64$$

اندازه نیروی واردشده بر سیم (۲) را محاسبه می‌کنیم:

از آن جایی که عرض قطب‌های آهنربای B برابر با 10^0 Cm است و میدان مغناطیسی، یکنواخت است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که 10^0 Cm از سیم در میدان حاصل از آهنربای B قرار دارد.

$$F_2 = I_2 \ell_2 B_2 \sin \theta_2 \Rightarrow F_2 = 3 \times 2 \times \sin 90^\circ = 6 N$$

با استفاده از قاعدة دست راست، جهت نیروهای وارد بر سیم‌های (۱) و (۲) را به دست می‌آوریم:

پس اندازه برایند نیروها در نقطه C برابر است با:

$$F = F_1 - F_2 = 18 - 6 = 12 N$$

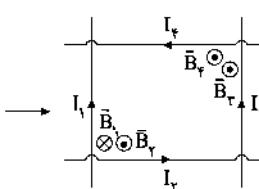
۹۷ ۱ با استفاده از قاعدة دست راست، جهت میدان مغناطیسی حاصل از هر کدام از سیم‌های حامل جریان را به دست می‌آوریم:

(۱) : سیم (۱)

(۲) : سیم (۲)

(۳) : سیم (۳)

(۴) : سیم (۴)

با توجه به این که سیم‌های موازی در فاصله‌های خیلی دور از هم قرار دارند، بنابراین در نقطه A میدان‌های مغناطیسی حاصل از جریان‌های I_1 و I_2 تأثیرگذار هستند و در نقطه B میدان‌های مغناطیسی حاصل از جریان‌های I_3 و I_4 تأثیرگذار هستند.

با توجه به این که $I_2 > I_1$ است، بنابراین برایند میدان‌های حاصل از جریان‌های I_1 و I_2 در نقطه A بروون سو است و برایند میدان‌های حاصل از جریان‌های I_3 و I_4 در نقطه B بروون سو است، در نتیجه با حرکت از نقطه A به نقطه B جهت برایند میدان‌ها از بروون سو به بروون سو تغییر می‌کند.

۹۸ ۲ بزرگی میدان مغناطیسی در مرکز پیچه از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{2R}$$

بنابراین:

$$\frac{B_2}{B_1} = \frac{N_2}{N_1} \times \frac{R_1}{R_2} \xrightarrow{N=\frac{L}{2\pi R}}$$

$$\Rightarrow \frac{B_2}{B_1} = \frac{L_2}{L_1} \times \frac{R_1}{R_2} \times \frac{R_1}{R_2} = 2 \times 3 \times 3 = 18$$

شیمی ۲۱

حل ویدئوی سوالات این دفترچه را در
و سایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم ریاضی

- با توجه به فرمول مولکولی اتیلن (C_2H_4)، درستی این عبارت بدینهی است.
- اوره و اتیلن گلیکول جزو مواد قطبی هستند، در حالی که روغن زیتون رفتاری شبیه به مواد ناقطبی دارد.

- با توجه به این که اتیلن گلیکول به هر نسبتی در آب حل می‌شود، این عبارت نمی‌تواند درست باشد.

۱۰۶ رابطه زیر برای مخلوط کردن محلول دو اسید قوی به کار می‌رسد:

$$10^{-pH} (V_1 + V_2) = (10^{-pH_1} \times V_1) + (10^{-pH_2} \times V_2)$$

$$\Rightarrow 10^{-4/4} (V_1 + 600) = (10^{-4/3} \times V_1) + (10^{-4/7} \times 600)$$

$$\begin{cases} 10^{-4/4} = 10^{-4-5} = (10^{-4})^2 \times 10^{-5} = 4 \times 10^{-5} \\ 10^{-4/3} = 10^{-4-4} = (10^{-4})^2 \times 10^{-4} = 8 \times 10^{-4} \\ 10^{-4/7} = 10^{-4-5} = 2 \times 10^{-5} \end{cases}$$

$$4 \times 10^{-5} (V_1 + 600) = (8 \times 10^{-4} \times V_1) + (2 \times 10^{-5} \times 600)$$

$$\Rightarrow 10^{-5} [4(V_1 + 600) = (8 \cdot V_1) + (1200)]$$

$$\Rightarrow 4V_1 + 2400 = 8 \cdot V_1 + 1200 \Rightarrow 1200 = 4V_1$$

$$\Rightarrow V_1 = 1200 / 4 \text{ mL}$$

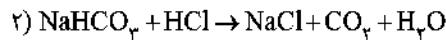
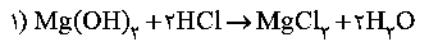
۱۰۷ به جز عبارت نخست، سایر عبارت‌ها درست هستند.

تنها در دمای $25^\circ C$ می‌توان ادعا کرد که اگر در محلولی غلظت یون هیدرونیوم 10^{-7} مولار باشد، آن محلول خنثی است، زیرا در این صورت غلظت یون هیدروکسید نیز 10^{-7} مولار بوده و با غلظت یون هیدرونیوم برابر است.

۱۰۸ به جز عبارت دوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

pH محلول‌ها به غلظت یون H^+ موجود در محلول بستگی دارد. با توجه به این‌که از غلظت اسیدهای $HCOOH$ و HCl اطلاعی نداریم، نمی‌توان در مورد pH آن‌ها اظهار نظر کرد.

۱۰۹ ۲ گرم قرص ضد اسید را m گرم در نظر می‌گیریم.

$$\frac{m \times \frac{29}{100}}{1 \times 58} = \frac{xL \times 0.02 \text{ mol.L}^{-1}}{2} \Rightarrow m = 2x$$

$$\frac{m \times \frac{63}{100}}{1 \times 84} = \frac{yL \times 0.02 \text{ mol.L}^{-1}}{1} \Rightarrow 0.75m = 2y$$

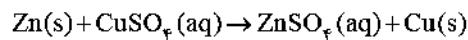
از طرفی مطابق داده‌های سؤال $x + y = 0.42$ است.

$$\begin{cases} 0.75m = 2y \\ 0.75m = 2/25x \end{cases} \Rightarrow 2y = 2/25x$$

$$2x + 2/25x = 0.42 \Rightarrow x = 0.24 \Rightarrow m = 0.72 \text{ g} = 720 \text{ mg}$$

۱۱۰ به جز عبارت دوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

مطابق معادله واکنش که در زیر آمده است، بهارای مصرف یک مول روی 65 g Zn ، یک مول فلز مس (64 g Cu) تولید شده و جرم تیغه به مرور کاهش می‌یابد.

شیمی

۱۰۱ ۴ مطابق داده‌های سؤال در زنجیر هیدروکربنی پاک‌کننده غیرصلابونی موردنتظر، دو پیوند $C=C$ و در حلقه بنزنی آن، سه پیوند $C=C$ وجود دارد. به این ترتیب فرمول کلی پاک‌کننده A به صورت $C_nH_{2n-3}C_6H_4SO_3Na$ خواهد بود.

$$(2n-2) + 4 = 32 \Rightarrow n = 16$$

$$\frac{\% C}{\% O} = \frac{\text{جرم کربن}}{\text{جرم اکسیژن}} = \frac{12(n+6)}{16(3)} = \frac{12(16+6)}{16(3)} = 5/5$$

۱۰۲

$$K_a = \frac{\alpha^2 \cdot M}{1-\alpha} \Rightarrow 2 \times 10^{-5} = \frac{\alpha \times 6 \times 10^{-5}}{1-\alpha} \Rightarrow \alpha = 0.25$$

$$[H^+] = \alpha M \Rightarrow 6 \times 10^{-5} = 0.25 \times M \Rightarrow M = 2.4 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$CH_3COOH + KOH \rightarrow CH_3COOK + H_2O$$

$$\frac{2/4 \times 10^{-4} \times 2/5}{1} = \frac{x}{1 \times 56} \Rightarrow x = 0.236 \text{ g} \equiv 236 \text{ mg}$$

۱۰۳

$$K_a = \frac{\alpha^2 \cdot M}{1-\alpha} \Rightarrow \frac{2/6 \times 10^{-4}}{1-\alpha} = \frac{\alpha^2 \times 7/2 \times 10^{-3}}{1-\alpha} \Rightarrow \alpha = 0.2$$

$$[H^+] = \alpha \cdot M = 0.2 \times 7/2 \times 10^{-3} = 144 \times 10^{-5}$$

$$pH = -\log[H^+] = -\log(144 \times 10^{-5})$$

$$= -[\log 144 + \log 10^{-5}] = -[\log 16 + \log 9 + \log 10^{-5}]$$

$$= -[4 \log 2 + 2 \log 3 + (-5)] = -(4(0/2) + 2(0/48) - 5) = 2.84$$

۱۰۴

$$2RCOONa + MgCl_2 \rightarrow Mg(RCOO)_2 + 2NaCl$$

$$\frac{\text{گرم سدیم کلرید}}{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}} = \frac{\text{گرم منیزیم کلرید}}{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}}$$

$$\Rightarrow \frac{x \text{ g } MgCl_2}{1 \times 95} = \frac{46/2 \text{ g } NaCl}{2 \times 58/2} \Rightarrow x = 28 \text{ g } MgCl_2$$

$$\text{ppm} = \frac{\text{گرم منیزیم کلرید}}{\text{گرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow \text{ppm} = \frac{28 \text{ g}}{4000 \text{ g}} \times 10^6 = 1900$$

۱۰۵ عبارت‌های دوم و سوم درست هستند.
CO(NH₂)₂ اوره و اتیلن گلیکول به ترتیب به صورت $C_2H_4(OH)_2$ است.

بررسی هر چهار عبارت:

$$\frac{1 \text{ mol}}{6.02 \text{ g}} \times \frac{N_A \text{ molecule}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ atm}}{1 \text{ molecule}} = \text{شمار اتم‌ها در هر گرم اوره}$$

$$= \frac{2}{15} N_A \text{ atom}$$

$$\frac{1 \text{ mol}}{62 \text{ g}} \times \frac{N_A \text{ molecule}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ atom}}{1 \text{ molecule}} = \text{شمار اتم‌ها در هر گرم اتیلن گلیکول}$$

$$= \frac{2}{12/4} N_A \text{ atom}$$

۱۱۹ ۱ شمار مول‌های یون سدیم (Na^+) در $۰/۲\text{L}$ محلول Na_2SO_4 با غلظت ۲M برابر است با:

$$\frac{۲\times ۲\text{ mol}}{\text{L}} = ۴\text{ mol}$$

۲ شمار مول‌های یون سدیم در $۰/۴\text{L}$ محلول Na_3PO_4 با غلظت ۳M برابر است با:

$$\frac{۳\times ۳\text{ mol}}{\text{L}} = ۹\text{ mol}$$

غلظت نهایی یون سدیم برابر است با:

$$M_{\text{Na}^+} = \frac{(۰/۸ + ۳/۶)\text{ mol}}{(۰/۲ + ۰/۴)\text{ L}} = ۷/۲۴\text{ mol.L}^{-1}$$

۱۲۰ ۱ ابتدا از رابطه مقابل استفاده می‌کنیم:

$$\frac{(\text{چگالی محلول})(درصد جرمی)}{\text{Gram مولی CaBr}_2} = \frac{۱۰}{\text{مولاریت محلول نهایی}} (M_2)$$

$$= \frac{۱۰ \times ۳۰ \times ۱/۲۵}{۲۰۰} = ۱/۸۷۵\text{ mol.L}^{-1}$$

اکنون از رابطه معروف $M_1 V_1 = M_2 V_2$ استفاده می‌کنیم:
 $۸\text{ mol} \times V_1 = ۱/۸۷۵\text{ mol} \times ۴۰۰ \Rightarrow V_1 = ۹۲/۷۵\text{ mL}$

۱۲۱ ۳ به جز عبارت آخر، سایر عبارتها درست هستند.
 محلولی به غلظت $۲۰\text{ }\mu\text{ppm}$ معادل ۲ ppm درصد جرمی است.

۱۲۲ ۲ ابتدا جرم یون کلسیم در محلول اولیه را حساب می‌کنیم:

$$?g \text{Ca}^{۲+} = ۴۹\text{ g CaCO}_3 \text{ (aq)} \times \frac{۲\text{ g CaCO}_3}{۱۰۰\text{ g CaCO}_3 \text{ (aq)}}$$

$$\times \frac{۱\text{ mol CaCO}_3}{۱۰۰\text{ g CaCO}_3} \times \frac{۲\text{ mol Ca}^{۲+}}{۱\text{ mol CaCO}_3} \times \frac{۴\text{ g Ca}^{۲+}}{۱\text{ mol Ca}^{۲+}} = ۳/۹۲\text{ g Ca}^{۲+}$$

$$\text{ppm} = \frac{۳/۹۲\text{ g Ca}^{۲+}}{\text{Gram محلول}} \times ۱۰^۶ \Rightarrow ۲۰۰۰ = \frac{۳/۹۲\text{ g Ca}^{۲+}}{\text{Gram محلول}} \times ۱۰^۶$$

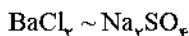
$$\Rightarrow x = ۱۹۶\text{ g}$$

$$\text{Gram آب اضافه شده} = ۱۹۶ - ۴۹ = ۱۴۷\text{ g H}_2\text{O}$$

۱۲۳ ۱ معادله موازن شده واکنش موردنظر به صورت زیر است:
 $\text{BaCl}_2 \text{ (aq)} + \text{Na}_2\text{SO}_4 \text{ (aq)} \rightarrow \text{BaSO}_4 \text{ (s)} + ۲\text{NaCl} \text{ (aq)}$

ابتدا غلظت مولی محلول BaCl_2 را به دست می‌آوریم:

$$M = \frac{۱۰ \times ۱۵/۶ \times ۱/۲}{۲۰\text{A}} = ۰/۹\text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{۰/۹\text{ mol.L}^{-1} \times ۰/۲\text{ L}}{۱} = \frac{x\text{ g}}{۱ \times ۱۴۲} \Rightarrow x = ۲۵/۵۶\text{ g Na}_2\text{SO}_4$$

$$\text{ppm} = \frac{۲۵/۵۶\text{ g}}{\text{Gram محلول}} \times ۱۰^۶ \Rightarrow ۴۲۶ = \frac{۲۵/۵۶\text{ g}}{y\text{ g}}$$

$$\Rightarrow y = ۶ \times ۱۰^۴ \text{ g} \equiv ۶\text{ kg}$$

۱۲۴ ۲ عبارتها اول و دوم درست هستند.

بررسی عبارتها نادرست.

- ۱ گلوكومتر، میلی‌گرم گلوكز را در هر دسی‌لیتر از خون نشان می‌دهد.
- ۲ برای تهیه منیزیم از آب دریا، ابتدا یون‌های $\text{Mg}^{۲+}$ را به Mg(OH)_2 رسوب می‌دهند. سپس رسوب تولیدشده را به MgCl_2 تبدیل می‌کنند. در پایان، جربان برق را از MgCl_2 عبور می‌دهند و منیزیم به دست می‌آید.

۱۱۱ ۴ بررسی نتایج آزمایش‌ها:

۱ آزمایش اول نشان می‌دهد که قدرت کاهندگی D از سه فلز دیگر بیشتر است. تا این جاگزینه‌های ۲ و ۳ حذف می‌شوند.

۲ آزمایش دوم نشان می‌دهد که قدرت کاهندگی A بیشتر از E است.

۳ آزمایش سوم نشان می‌دهد که قدرت کاهندگی A از X نیز بیشتر است. به این ترتیب گزینه ۱) نیز حذف می‌شود.

۱۱۲ ۳ عبارتها اول و دوم درست هستند.

بررسی عبارتها نادرست.

۱ اغلب فلزها در واکنش با نافلزهای تمایل دارند یک یا چند الکترون خود را به نافلزها داده و ضمن اکسایش به کاتیون تبدیل شوند.

۲ ماده‌ای که باگرفتن الکترون، سبب اکسایش گونه دیگر می‌شود، اکسنده نام دارد.

۱۱۳ ۳ به جز عبارت نخست، سایر عبارتها نادرست هستند.

بررسی عبارتها نادرست.

۱ در باقی بخشی از انرژی شیمیایی مواد موجود در آن به انرژی الکتریکی تبدیل می‌شود.

۲ اتانول غیرالکترولیت بوده و با آن نمی‌توان باقی موردنظر را ساخت.

۳ در الکتروشیمی به کمک انرژی الکتریکی، مواد جدید تولید می‌کنند.

۱۱۴ ۳ عبارتها اول و چهارم درست هستند.

بررسی عبارتها نادرست.

۱ اغلب فلزها در واکنش با محلول اسیدهای گاز H_2 تولید می‌کنند.

۲ در شماری از واکنش‌های اکسایش - کاهش، انرژی هصرف می‌شود.

۱۱۵ ۳ به جز عبارت نخست، سایر عبارتها درست هستند.

فراورده نیمه واکنش کاهش مربوط به واکنش فلز روی باگاز اکسیژن یون جامد اکسید ((O^-)_(s)) است.

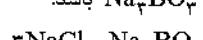
۱۱۶ ۱ مطابق قانون پایستگی ماده، افزایش جرم مواد در واکنش اکسایش گلوكز، معادل جرم اکسیژن مصروف است:

$$?g \text{C}_6\text{H}_{۱۲}\text{O}_۶ = ۸/۶۴\text{ g O}_۲ \times \frac{۱\text{ mol O}_۲}{۳۲\text{ g O}_۲} \times \frac{۱\text{ mol C}_6\text{H}_{۱۲}\text{O}_۶}{۶\text{ mol O}_۲}$$

$$\times \frac{۱۸\text{ g C}_6\text{H}_{۱۲}\text{O}_۶}{۱\text{ mol C}_6\text{H}_{۱۲}\text{O}_۶} = ۸/۱\text{ g C}_6\text{H}_{۱۲}\text{O}_۶$$

۱۱۷ ۴ از آن جا که هیچ اتم سدیمی در این واکنش‌ها از دست نمی‌رود، ضریب مولی NaCl باید ۳ برابر ضریب مولی Na_3BO_4 باشد:

$$\frac{۲۵/۱\text{ g NaCl}}{۳ \times ۵۸/۵} = \frac{x\text{ g Na}_3\text{BO}_4}{۱ \times ۱۲۸} \Rightarrow x = ۲۵/۶\text{ g Na}_3\text{BO}_4$$

۱۱۸ ۲ عبارتها اول و سوم درست هستند.

بررسی عبارتها نادرست.

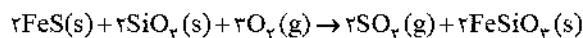
۱ اگر در دما و حجم ثابت، فشار گاز A دو برابر فشار گاز X باشد، به این معنایست که شمار مول‌ها و مولکول‌های گاز A دو برابر گاز X است. در

صورتی که هر دو گاز A و X تک‌اتمی یا دواتمی باشند، می‌توان نتیجه گرفت که شمار اتم‌های گاز A ، دو برابر گاز X است.

۲ واکنش مربوط به فرایند هابر در دما و فشار اتاق انجام نمی‌شود.

$$\begin{aligned} x = \frac{2}{5} &\Rightarrow \begin{cases} b = 2x = 2\left(\frac{2}{5}\right) = 0 \\ 15 - n = 2(x) = 2\left(\frac{2}{5}\right) = 0.8 \end{cases} \\ m - n = 3 &\Rightarrow m = n + 3 = 0.8 + 3 = 3.8 \\ b - a = 2 &\Rightarrow a = b - 2 = 0.8 - 2 = -1.2 \\ \frac{m \cdot a}{n \cdot b} &= \frac{3.8 \times -1.2}{0.8 \times 0.8} = -4.75 \end{aligned}$$

۱۲۹ معادله موازن‌شده واکنش داده شده به صورت زیر است:

به ازای مصرف ۳ مول واکنش دهنده گازی شکل (O_2)، دو مول فراورده گازی شکل (SO_4) تولید شده و یک مول از گازهای درون سامانه کاسته می‌شود که معادل $28 = 28 \times 28 = 28$ لیتر است.

$$\left[\begin{array}{cc} \text{O}_2 & \text{مول} \\ 3 & 28 \\ x & 84 \end{array} \right] \Rightarrow x = 6 \text{ mol O}_2$$

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{|\Delta n|}{\Delta t} = \frac{6 \text{ mol}}{\left(\frac{6}{60}\right) \text{ h}} = 10 \text{ mol.h}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{1}{3} \bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{1}{3} \times 10 = 3.33 \text{ mol.h}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{SiO}_4} = \frac{2}{3} \bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{2}{3} \times 10 = 6.67 \text{ mol.h}^{-1}$$

$$\frac{120 \text{ g} \times \frac{1 \text{ mol}}{56 \text{ g}}}{\frac{120}{60} \text{ h}} \Rightarrow \Delta t = \frac{5}{10} \text{ h} \approx 0.5 \text{ min}$$

مدت زمان برای کامل شدن واکنش از آغاز برابر ۱۷ دقیقه بوده که پس از گذشت ۵ دقیقه به ۱۲ دقیقه دیگر نیاز است.

۱۳۰ معادله موازن‌شده واکنش سوختن کامل اتان (C_2H_6) به صورت مقابل است: $2\text{C}_2\text{H}_6\text{(g)} + 7\text{O}_2\text{(g)} \rightarrow 4\text{CO}_2\text{(g)} + 6\text{H}_2\text{O(g)}$

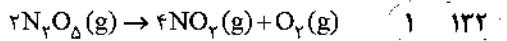
$$\frac{x \text{ mol O}_2}{7} = \frac{13/2 \text{ g CO}_2}{4 \times 44} \Rightarrow x = 0.525 \text{ mol O}_2$$

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{|\Delta n|}{\Delta t} = \frac{0.525 \text{ mol}}{\left(\frac{135}{60}\right) \text{ min}} = 0.24 \text{ mol.min}^{-1}$$

۱۳۱ با افزایش دما سرعت تمامی واکنش‌ها (جه گرماده، جه گرمگیر) افزایش می‌یابد.

- افزودن مقداری آب مقطور به واکنش دهنده، موجب کاهش غلظت آن شده و سرعت تجزیه آن را کم می‌کند.

- افزایش فشار تنها بر روی سرعت واکنش‌هایی مؤثر است که حداقل شامل یک واکنش دهنده گازی شکل باشد.
کاتالیزگر این واکنش محلول KI است.

$$\begin{matrix} 6/4 & & & \\ : \text{آغاز واکنش} & & & \\ 6/4 - 2x & 4x & x & \end{matrix}$$

$$\bar{R}_{\text{O}_2} = \bar{R}_{\text{NO}_2} = \frac{\Delta n(\text{O}_2)}{V \cdot \Delta t}$$

$$0.004 \text{ mol.L}^{-1}.s^{-1} = \frac{\Delta n(\text{O}_2)}{5 \times (2 \times 60) \text{ s}} \Rightarrow \Delta n(\text{O}_2) = 0.04 \text{ mol O}_2$$

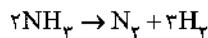
$$\begin{aligned} 6/4 - 2x &= 6/4 - 2x + 4x + x \\ &= 6/4 + 3x = 6/4 + 3(2/4) = 13/4 \end{aligned}$$

۱۲۵ فرمول شیمیایی آمونیوم سولفید و سدیم هیدروژن کربنات به همراه نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرهای آن‌ها در زیر آمده است:

$$(\text{NH}_4)_2\text{S}: \frac{2(1+4)+1}{3} = \frac{11}{3}$$

$$\text{NaHCO}_3: \frac{1+1+1+3}{4} = \frac{3}{2}$$

۱۲۶ معادله موازن‌شده واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

$$\begin{matrix} & & & \\ & & & \\ 12 & & & \\ & & & \\ 12 - 2x & x & 2x & \\ & & & \\ & & & \end{matrix}$$

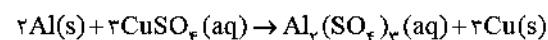
مطلوب داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$\frac{(12 - 2x) + x + 2x}{12} = \frac{100 + 10}{100} \Rightarrow \frac{12 + 2x}{12} = \frac{11}{10}$$

$$\Rightarrow 132 = 120 + 20x \Rightarrow 12 = 20x \Rightarrow x = 0.6 \text{ mol}$$

$$\bar{R}_{\text{H}_2} = \frac{\Delta n(\text{H}_2)}{V \cdot \Delta t} = \frac{3(0/6)}{5 \times \frac{45}{60}} = \frac{1/8}{3/75} = 0.48 \text{ mol.L}^{-1}.h^{-1}$$

۱۲۷ معادله موازن‌شده واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

با مصرف ۲ مول Al یعنی ۵۴ گرم آلومینیم، ۳ مول فلز Cu یعنی ۱۹۲ گرم، تولید شده و جرم تیغه با فرض این‌که تمام مس تولید شده بر سطح تیغه آلومنیمی رسوب کند، ۱۳۸ گرم افزایش می‌یابد. اگر مطابق داده فقط ۷۵٪ از Cu بر سطح تیغه رسوب کند، افزایش جرم تیغه برابر است با:

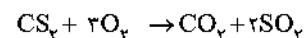
$$(3 \times 64 \times \frac{75}{100}) - (2 \times 27) = 90 \text{ g}$$

اکنون می‌توان از یک تناسب ساده استفاده کرد:

$$\left[\begin{array}{ccc} \text{مول مس تولید شده} & \text{افزایش جرم تیغه} & (g) \\ 90 & 3 & \\ \frac{25}{100} \times 120 & x & \end{array} \right] \Rightarrow x = 1 \text{ mol Cu}$$

$$\bar{R}_{\text{Cu}} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{1 \text{ mol}}{\frac{90}{60} \text{ h}} = 0.67 \text{ mol.h}^{-1}$$

۱۲۸ واضح است که A و B به ترتیب واکنش دهنده و فراورده هستند. ازان جا که تغییرات مول A در ۱۵ ثانیه برابر با $\frac{9}{9}$ و برای B در همین مدت برابر با $\frac{6}{6}$ مول است، می‌توان نتیجه گرفت که ضریب A باید $\frac{1}{5}$ برابر B باشد و در نتیجه A و B به ترتیب O_2 و SO_2 هستند.

$$A - x \quad 15 - 2x \quad x \quad 2x$$

$$(x + 2x) = (15 - 2x) \Rightarrow x = 2/5 \text{ mol}$$

$$5 : \bar{R}_{\text{O}_2} = 2\bar{R}_{\text{SO}_2} \Rightarrow \bar{R}_{\text{O}_2} = 2(12) = 24 \text{ mol.min}^{-1}$$

$$\Rightarrow \frac{m - n}{\frac{5}{6}} = 24 \Rightarrow m - n = 3$$

$$\bar{R}_{\text{SO}_2} = 2\bar{R}_{\text{O}_2} \Rightarrow 2(12) = \frac{b - a}{\frac{5}{6}} \Rightarrow b - a = 2$$

حل و بدنوی سوالات این فقره را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

۱۳۳ ۱ فقط عبارت دوم درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

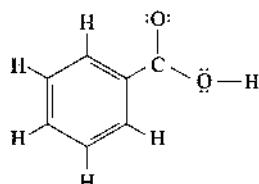
• تفاوت جرم مولی بنزوئیک اسید ($C_7H_6O_2$) با آشنازترین اسید آبی یعنی

استیک اسید ($C_2H_4O_2$) برابر با جرم مولی C_2H_4 یعنی ۶۶ گرم است.

• بنزوئیک اسید نوعی نگهدارنده است.

• نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی

مولکول بنزوئیک اسید برابر با $\frac{19}{4} = 4.75$ است.

۱۳۴ ۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

آ) هر چند رادیکال‌ها محتوی اتم یا اتم‌هایی است که از قاعدة هشت‌تایی پیروی نمی‌کند (زیرا الکترون جفت نشده دارند)، اما عکس این مطلب درست نیست.

ب) سهم تولید گاز CO_2 در ردپای غذا به مراتب بیش از سوختن سوخت‌ها در خودروها، کارخانه‌ها و ... است.

۱۳۵ ۳ بهجز عبارت نخست، سایر عبارت‌ها درست هستند.

لیکوپن نوعی بازدارنده است، در حالی که در واکنش سوختن قند، خاک باعچه به عنوان کاتالیزگر عمل می‌کند. ساختار لیکوپن به صورت زیر است:

